

БАНК АЖБОРОТНОМАНИ

Банк ходимлари ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

Сайтимизга утиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 45 (1120), 2017 йил 9 ноябрь

Кам таъминланган оилаларга 4 фоизли микрокредитлар

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Марказий банк томонидан ишлаб чиқилган «Кам таъминланган оилаларни бандлик билан таъминлаш учун тижорат банклари томонидан микрокредитлар ажратиш тартиби тўғрисида»ги низомни тасдиқлади.

Ушбу низомга асосан тижорат банклари муайян меҳнат турлари билан шуғулланиш истагида бўлган кам таъминланган оилаларга уларни етарли даражада таъминлаш имконини берадиган имтиёзли шартлар асосида микрокредитлар ажратиш боради.

Микрокредитлар қарз олув-

чиларга тикув машиналари, матолар ва бошқа сарфлаш материаллари, косибчилик фаолияти учун инвентарлар, маиший, компьютер ва бошқа техникалар, шунингдек, меҳнат билан бандликни таъминловчи бошқа асбоб-ускуналар харид қилиш, шахсий томорқа участкаларини ривожланти-

риш (кичик иссиқхоналар барпо этиш, чорва моллари, парранда сотиб олиш, оғилхона ва товуххона қуриш, боғдорчилик инвентарлари ва асбоблари харид қилиш) мақсадида энг кам иш ҳақининг 100 баравари миқдорида йиллик 4 фоиз ставкада ажратилади.

(Давоми 2-бетда).

Молиявий саводхонлик бўйича янги дастур

кичик бизнес субъектлари ва аҳолининг молиявий билимини юксалтиришда алоҳида аҳамиятга эга

Пойтахтимиздаги Халқаро ҳамкорлик марказида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Халқаро молия корпорацияси (IFC), Савдо-сановат палатаси, Ўзбекистон банклари Ассоциацияси ҳамда тижорат банклари ҳамкорлигида Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари вакиллари ҳамда аҳоли учун молиявий саводхонликни ошириш бўйича янги дастурнинг жорий этилиши муносабати билан семинар ўтказилди.

(Давоми 2-бетда).

Истиқболли ҳамкорлик

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки Россия Федерацияси ҳукумати раиси Дмитрий Медведевнинг мамлакатимизга ташрифи доирасида «Внешэкономбанк» ва «Газпромбанк» билан ҳамкорлик тўғрисида ҳужжатлар имзолашга эришиди.

Бунда ТИФ Миллий банки ва «Газпромбанк» ўртасида тузилган ҳужжат «Ўзбекистон Республикасида амалга ошириладиган инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш учун кредит линиясини очиб тўғрисида битим»дан иборат бўлди.

Шартноманинг миқдори 153 млн. АҚШ долларини таш-

кил этиб, унда иқтисодиётнинг барча тармоқларида инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш учун 7 йилгача бўлган узоқ муддатли кредит ресурсларини тақдим этиш кўзда тутилган.

Айтиш жоиз, ушбу битим қарз олувчидан давлат кафолатларини талаб қилмаслиги билан аҳамиятлидир.

Шунингдек, ТИФ Миллий банкининг «Внешэкономбанк» билан имзолаган меморандуми Ўзбекистон Республикасида энергетика соҳасидаги лойиҳаларни молиялаштириш имкониятини оширишга хизмат қилади.

Келишувда ТИФ Миллий банкига 10 йилгача бўлган муддатга 250 млн. АҚШ долларига ҳамда кредит линияларини очиб назарда тутилган. Бу Россиянинг юқори технологияли энергия ускуналарини етказиб беришни ўз ичига олади.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

Ўзбекистон бизнес учун энг қулай шароитлар яратиш бўйича етакчи 10 та ислохотчи давлат қаторига кирди

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ, инвестиция иқлимни яхшилаш, қулай ишбилармонлик муҳитини яратиш ҳамда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантиришни рағбатлантиришга қаратилган кенг қўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Ўтган қисқа фурсат ичида мамлакатимизда бизнес муҳитини яхшилаш ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш бўйича Ўзбекистон Республикасининг қатор қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 20 дан ортиқ фармони ва 35 дан ортиқ қарори қабул қилинди. Лицензиялар ва рухсатномаларни расмийлаштириш, давлат хизматларини кўрсатиш жараёнларини тубдан соддалаштириш ва уларнинг очиқ-ошкоралигини таъминлаш бўйича чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Тадбиркорлик субъектлари-

нинг ҳуқуқий ҳимояси ҳамда тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришни молиявий қўллаб-қувватлаш чоралари кучайтирилди. Бир сўз билан айтганда, амалга оширилаётган барча ислохотлар «агар халқ бой бўлса, давлат ҳам бой ва қудратли бўлади» деган машҳур тамойилга таянмоқда.

Ишбилармонлик муҳитини яхшилаш бўйича сўнгги йилда қабул қилинган чора-тадбирлар самарадорлигини Жаҳон банкининг «Бизнесни юритиш» («Doing Business») халқаро ҳисоботининг охириги нашри ҳам тасдиқламоқда.

(Давоми 6-бетда).

Иқтисодий ўсишнинг муҳим шarti

Сўнгги йилларда иқтисодиётимизда олиб борилган изчил ислохотлар мамлакатимиз тараққиёти учун муҳим аҳамият касб этмоқда.

Мамлакатимиз иқтисодиётидаги бундай ўзгаришлар инновациявий ва инвестициявий лойиҳаларни кенг жорий этишга замин яратиш, улар орқали экспорт салоҳиятини юксалтириш ҳамда унинг ҳажмини барқарор ошириш ва таркибида тайёр сановат маҳсулотларини қўлайтириш имконини ҳам яратмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академиясида Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партияси билан ҳамкорликда ташкил этилган «Инвестициявий ва ишбилармонлик муҳитини яхшилаш Ўзбекистонда жадал иқтисодий ўсишни таъминлашнинг муҳим шarti сифатида» мавзусидаги анжуманда ана шулар хусусида сўз борди.

(Давоми 6-бетда).

УШБУ СОНДА:

Банк тизими

Тижорат банкларининг жорий йил 9 ойи мобайнидаги фаолияти
3-бет.

Долзарб шарҳ

Ломбардларда бухгалтерия ҳисобини юритиш тартиби тўғрисидаги низомга шарҳ
4-5-бетлар.

Статистика ва таҳлил

«Ўзбекистон Республикаси товар-хомашё биржаси» АЖ ва «Тошкент» РФБ савдоларидаги ўзгаришлар.
14-15-бетлар.

Кам таъминланган оилаларга 4 фоизли микрокредитлар

(Давоми. Бошланиш 1-бетда).

Микрокредитлар қайтариш муддатини узайтириш ҳуқуқисиз, олти ойгача бўлган имтиёзли давр билан 3 йилдан кўп бўлмаган муддатга берилади.

Қарз олувчилар ариза билан биргаликда микрокредитлар қайтарилишининг таъминоти сифатида банкка мол-мулк гарови, тижорат банки ёки сўзгута компанияси кафолати, учинчи шахс кафилиги, сўзгута полисидан бири, шахсий томорқа участкаларини ривожлантириш мақсадида сўралган ҳолларда эса томорқа участкаси мавжудлигини тасдиқловчи ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан берилган маълумотномани тақдим этадилар.

Кредитни ажратиш тўғрисидаги қарор тижорат банклари томонидан аризалар келиб тушган кундан бошлаб уч банк иш кунига қабул қилинади.

Қарз олувчилар микрокредит ҳамда унга ҳисобланган фоизларни нақд пулда, банк пластик карточкалари орқали ёки қарз олувчининг омонат ҳисобварағидан пул ўтказиш йўли билан тўлаши мумкин.

Олинган микрокредитдан бошқа мақсадда фойдаланилгани аниқланган ҳолларда банк кредит шартномасида белгиланган тартибда микрокредитнинг мақсадсиз ишлатилган қисмини қарз олувчидан муддатидан олдин ундириб олиш ҳуқуқига эга.

Эслатиб ўтиш жоизки, кам таъминланган оилаларнинг рўйхати Ўзбекистон Касаба уюмлари Федерацияси, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари томонидан тузилади.

**Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки
Матбуот хизмати.**

Бўш турган объектларда инвестиция лойиҳалари амалга оширилади

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 23 февралдаги «Тадбиркорларнинг ишлаб чиқариш майдонларидан фойдаланишларини янада рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори асосида илгари хусусийлаштирилган, қурилиши тугалланмаган объектларни ва фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонларини хўжалик фаолиятига тезкорлик билан жалб этиш механизми жорий этилмоқда.

Мазкур ҳужжатга кўра, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида намунавий таркибда қурилиши тугалланмаган объект ва фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонларини хатловдан ўтказиш ҳамда аниқлаш бўйича Идораларо комиссиялар тузилди. Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг ҳудудий органи – идораларо комиссиянинг ишчи органи этиб белгиланди. Эндиликда идораларо комиссия томонидан инвестиция лойиҳаси амалга оширилмаганлиги тўғрисида хулоса чиқарилгандан кейинги ойдан бошлаб юридик шахслар – қурилиши тугалланмаган объект ва фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонларининг соддалаштирилган солиққа тортиш тартибини қўллаётган мулкдорлари умумбелгиланган тартибдаги солиқлар ҳамда бошқа мажбурий тўловларни тўлашга ўтадилар.

Таъкидлаш жоизки, тижорат банклари ушбу Қарорда белгиланган вазифаларни ижро этиш доирасида қурилиши тугалланмаган объект ва фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонлари негизда инвестиция лойиҳаларини амалга ошираётган юридик ва jisмоний шахс-

ларга, шунингдек, ижарачиларга имтиёзли кредитлар тақдим этади. Кредитлар 12 ойлик имтиёзли давр билан 5 йилга қадар бўлган муддатга ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қайта молиялаштириш ставкасидан ошмайдиган ставкада берилади.

Қарор ижроси юзасидан Тошкент шаҳар Мировод туманида идораларо комиссия томонидан аниқланган қурилиши тугалланмаган, бўш турган ёки тўлиқ қувватда фаолият кўрсатмаётган 15 та хўжалик юритувчи субъект фаолияти чуқур таҳлил қилиниб, уларнинг бўш турган ишлаб чиқариш майдонлари ҳолати ўрганиб чиқилди. Ушбу корхоналардан инвестиция лойиҳаларини амалга оширмаган иккита хўжалик юритувчи субъект умумбелгиланган тартибдаги солиқлар ҳамда бошқа мажбурий тўловларни тўлашга ўтди. Шу тариқа бўш турган бино-иншоотлар негизда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш лойиҳаларини ишга тушириш, янги иш ўринларини ташкил этиш бўйича бино-иншоот эгалари ва упарга хизмат кўрсатувчи тижорат банклари билан биргаликда тармоқ жадваллари ва инвестицион паспортларини шакллантириш ишлари олиб борилди.

ЎЗА МАТЕРИАЛИ АСОСИДА.

Молиявий саводхонлик бўйича янги дастур

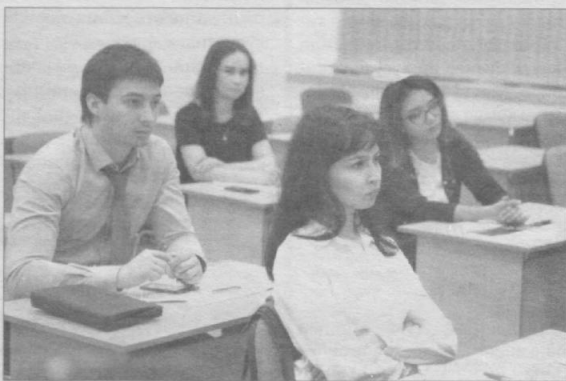
кичик бизнес субъектлари ва аҳолининг молиявий билимини юксалтиришда алоҳида аҳамиятга эга

(Давоми. Бошланиш 1-бетда).

Мазкур лойиҳа 2018 йилдан бошлаб Президентимизнинг 2017 йил 12 сентябрдаги «Республика банк тизимини янада ривожлантириш ва барқарорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 3270-сонли Қарорида белгилаб берилган вазифалардан келиб чиққан ҳолда ҳаётга татбиқ этилади.

Тадбирда сўзга чиққанлар мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини яхшилаш, бизнес юритиш тартиб-таомилларини соддалаштиришга қаратилган ислохотлар сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилаётганини таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, ишбилармонлар сафи йил сайин кенгайиб, улар ички бозорни рақобатдош маҳсулотлар билан тўлдирди, экспорт ҳажмини оширишда муҳим роль ўйнамоқда.

Соҳада кўлга киритилаётган бу каби ютуқлар Жаҳон банкининг яқинда эълон қилинган «Бизнесни юритиш 2018: иш ўринлари яратиш учун ислохотлар» маърузасида алоҳида эътироф этилди. Унга кўра, Ўзбекистон бизнес юритиш учун энг қулай шароитлар яратиш бўйича ислохотчи давлатларнинг биринчи ўнталигига кирди. Аҳамиятлиси, охириги бир йил давомида мамлакатимиз

миз мавқеи 13 поғонага яхшиланиб, дунёнинг 190 давлати орасида 74-ўринни эгаллагани, шунингдек, кредитлаш тизими, миноритар инвесторлар ҳимояси бора-бора кўрсаткичларда ҳам юқорилаш кузатилади.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва Жаҳон банки гуруҳига кирувчи IFC туркум семинар ва қисқа муддатли ўқув курслари ташкил этиш орқали кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари вакиллари ҳамда аҳолининг молиявий саводхонлигини оширишда фаоллик кўрсатиб келмоқда.

– *Бизнесда муваффақиятга эришиш кўп жиҳатдан молиявий саводхонликка боғлиқ, – дейди Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тижорат банкларининг инвестициялар портфелини мо-*

ниторинг қилиш департаменти бошқарма бошлиғи ўринбосари Мухтор Шоназаров. – Шу боис нафақат тадбиркорлар, балки бизнес фаолиятини бошламоқчи бўлганларнинг иқтисодий билимини бойитиш, молиявий хизматлар бозоридаги янгиликлар, жорий этилаётган енгилликлардан хабардорлигини ошириш муҳим аҳамият касб этади. Zero, сармоалардан самарали фойдаланиш, уни мақсадли йўналтириш муҳим даромад манбаини шакллантиришда кўл келади, оилалар бюджетини мустаҳкамлаш, турмуш фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилади.

Мазкур семинар доирасида тадбиркорлик субъектлари вакиллари ва аҳолининг молиявий саводхонлигини оширишнинг комплекс дастури

тақдироти бўлиб ўтди. Дастур Жаҳон банкининг Озарбайжон ва Марказий Осиёда молиявий инфратузилмани мустаҳкамлаш лойиҳаси (ACAFI) ва «Норма» профессионал ривожланиш маркази томонидан ишлаб чиқилган бўлиб, бизнес вакиллари ва аҳолининг ўз молиявий ресурсларини оқилона бошқариш борасидаги билим ва малакаларини оширишни кўзда тутади. Икки йилга мўлжалланган дастур икки йўналишни ўз ичига олган ўқув материалларидан иборат. Уларнинг биринчиси кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари вакиллари молиявий саводхонлигини оширишга йўналтирилган бўлса, иккинчиси аҳолининг кенг қатлами молиявий билимларини мустаҳкамлашга қаратилган семинар-тренинглар, амалий машғулотлар тарзида ўтказилади.

Шунингдек, лойиҳанинг ижроси турли воситалар, жумладан, ОАВ орқали ёритилиб, фуқаро ва оилаларга ўз пулларини қандай қилиб яхшироқ ишлатиш, қарз олишда оқилона йўл тутиш, ҳаддан зиёд кўп қарз олмаслик ва банклар билан муносабатларини мустаҳкамлашда кўмак беради. Дастур ўз ишини энди бошлаган тадбиркорларга бизнес-режалар тузиш, молия-

вий ҳисоботлар тайёрлаш, жамғармалар ва кредитдан масъулиятли фойдаланиш каби материаллардан таркиб топган. Умуман олганда, дастур молиявий манбалардан фойдаланиш имкониятларини кенгайтиришга қаратилган.

– Самарали ва шаффоф молиявий бозорни шакллантириш истеъмолчиларнинг ҳуқуқ ва имкониятларини кенгайтиришнинг зарурий шартидир, – дейди **Халқаро молия корпорациясининг Озарбайжон ва Марказий Осиёда молиявий инфратузилмани мустаҳкамлаш бўйича лойиҳаси консултанти Жаҳонгир Нурмуротов.** – Ўзбекистоннинг ривожланаётган молиявий тизими учун молиявий саводхонлик ва малака ошириш айниқса, алоҳида аҳамиятга эга. Бу пировардида, молиявий тизимда депозитлар ҳажмини кўпайтириш баробарида молиявий фаолликка ҳам замин яратади.

Семинарда таъкидланганидек, молиявий малака кишиларга бюджетни самарали тузиш, ўз жамғармаларини ошириш, ўзи ва оиласининг фаровонлигини таъминлашнинг пойдеворини яратади. Ҳамкорликдаги бу каби амалий сазй-ҳаракатлар кўплай фуқароларнинг молиявий билими ва ҳолатини яхшилашда муҳим ўрин тутади.

Бекзод АКРОМОВ.

Ислоҳот, ижро ва самара

Миллий иқтисодиётдаги тараққиёт ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги узлуксизликни таъминлаш ҳамда тармоқларда янги ғоя ва ишланмаларни татбиқ этиш, замонавий технологияларни жалб қилиш билан барқарорлик касб этиб бораверади. Бироқ, бу салмоқли натижага эришиш, ўз навбатида, мукамал молиявий воситачилик тизимини йўлга қўйишни тақозо қилади.

Таъкидлаш жоизки, Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 16 июндаги «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлиги ва капиталлашув даражасини оширишга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 3066-сонли Қарори республикада сармоявий муҳитни ошириш мақсадида қабул қилинган навбатдаги муҳим ҳужжатлардан бири сифатида ҳам банклар, ҳам иқтисодиётимиз равнақига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Мунтазам равишда таркибий тузилмалари фаолияти самарадорлигини ошириш ва мамлакатимиз молия бозоридаги иштирокини кенгайтириш бўйича фаол ишларни олиб бораётган «Асака» акциядорлик тижорат банки ўз инвестицион жозибадорлигини ошириш, юқори ликвидлилик ва барқарорлигини таъминлаш мақсадида асосий кўрсаткичларини илдам ўстириш чораларини кўрмоқда.

Пировардида, жорий йилнинг 9 ойи давомида банк

жами активлари ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 14 871,9 млрд. сўмга ортиб, 22 661,5 млрд. сўмни, капиталли 775,3 млрд. сўмга ўсиб, 1 752,3 млрд. сўмни ташкил қилди.

Муассаса томонидан миқдорлар базасини кенгайтириш борасида олиб борилган кенг қамровли ишлар самарасида эса улар сони 97,6 мингтага кўпайиб, 1958,2 мингга етди.

Ҳисобот даврига келиб, иқтисодиётнинг турли йўналишларига жалб қилинган банкнинг кредит қўйилмалари ҳажми 13 787,4 млрд. сўмни ташкил этди. Уларнинг 13 458,0 млрд. сўмлик қисми узоқ муддатли кредитлар, шу жумладан, 12 283,9 млрд. сўми инвестицион кредитлар ҳисобланади.

Бунда банкнинг молиявий манбалари ҳисобига молиялаштирилган инвестицион лойиҳалар автомобилсозлик, тоғ-кон, нефть-газ, кимё, энергетика, энгил, озиқ-овқат, фармацевтика sanoatlari, транспорт, қурилиш ва бошқа тармоқларни кенг қамраб олган. Жорий йилнинг 1 октябрь ҳолатига кўра, муассасанинг уларга ажратган кредит маблағлари 1 656,0 млрд. сўмни, лизинг хизматлари эса 178,1 млрд. сўмни ташкил қилди.

Кейинги йилларда иқтисодиётимизда етакчи кучга айланган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасини қўллаб-қувватлаш, уларни имтиёзли сармоялар ҳисобига рағбатлантириш саъй-ҳаракатлари ушбу даврда ҳам «Асака» банк фаолиятида устуворлик касб этди ва ўтган 9 ой давомида барча молиялаш манбалари ҳисобидан мазкур тоифадаги субъектларга 1 539,6 млрд. сўм миқдорда кредит маблағлари ажратилди.

Ширин БАЙСЕНОВА.

«Алоқабанк» банкоматлари бозорлар ҳудудида иш бошлади

Акциядорлик тижорат «Алоқабанк» томонидан аҳолига сўм пластик карталаридан нақд пул маблағларини ечиб олиш имкониятини тақдим этиш мақсадида пойтахтимиздаги бозорлар ҳудудида банкоматлар жойлаштирилди.

Банкоматлар Тошкент шаҳридаги Миробод, Олой ва Юнусобод деҳқон бозори ҳудудларига ўрнатилди. Аҳоли вакиллари банкоматлар орқали ўз нақд пул маблағларини соат 9:00 дан 18:00 гача ечиб олишлари мумкин. Битта шахсга бир кунга белгиланган лимит 100 минг сўмни ташкил этмоқда.

Эслатиб ўтамыз, бунгача АТ Халқ банки – «Олой», «Юнусобод» ва «Қўйлик» деҳқон бозорларида, ТИФ Миллий банки – «Авиасозлар», «Қорақамиш» ва «Сергели» деҳқон бозорларида, «Ипотека-банк» АТИБ – «Аския» ва «Бўзбозор» ҳудудида, «Микрокредитбанк» АТБ – «Чилонзор» деҳқон бозорида, «Ипак йўли» АИТБ «Ўрикзор» савдо мажмуаси ҳудудида ўз банкоматларини жойлаштирган эди. Бундан кейин ҳам банклар томонидан босқичма-босқич тарзда бошқа ҳудудларда қўшимча банкоматлар жойлаштирилиши режалаштирилган.

Жасур МИРЗАЕВ.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кредитлар

Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик тижорат банкининг Фаргона минтақавий филиали томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни кредитлаш 1,3 бараварга ошди.

Хусусан, филиал томонидан соҳа субъектларига барча молиялаш манбалари ҳисобидан 45387,0 млн. сўм миқдорда кредит маблағлари ажратилди. Улар таркибида микрокредитлар 19390,0 млн. сўмни ташкил этди.

Шундан аёллар тадбиркорлигини ривожлантиришга 5302,0 млн. сўм, озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқариш учун 15069,0

млн. сўм, ноозиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришга 15137,0 млн. сўм, сервис ва хизмат кўрсатиш корхоналари учун 14932,0 млн. сўм, оилавий тадбиркорлик ва хунармандчиликка 4073,0 млн. сўмлик сармоялар йўналтирилди. Натижада 85 та янги иш ўрни яратилди.

– Жорий йилда филиалимизда банк ресурс базасини мустаҳкамлаш мақсадида ҳўжалик юритувчи субъектлар ва аҳоли буш пул маблағларини омонатларга жалб этиш ишлари фаол давом эттирилмоқда, – дейди «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик тижорат банкининг Фаргона минтақавий филиали бошқарувчиси Шерзод Мамадалиев. – Бу борада ҳисобот даврида миқдорлар эътиборига 8 та янги турдаги фойдали ва жозиба-ли омонат тақдим этилди.

Ҳамдам АМИНОВ.

БАНКЛАРДАН ХАБАРЛАР

ЎЗР ТИФ МИЛЛИЙ БАНКИ: ЁШЛАР ИТТИФОҚИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ҳамда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ўртасида ўзаро ҳамкорлик меморандуми имзоланди.

Мазкур ҳужжат асосида ёшларни тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб қилиш, уларга ўз бизнесларини ташкил этишида кўмаклашиш ҳамда ушбу соҳадаги ташаббусларини рағбатлантирган ҳолда, имтиёзли кредитлар ажратиш, шу орқали мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини янада яхшилашга муносиб ҳисса қўиши мақсади илгари сурилган.

Яқинда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказида ўзаро келишувга биноан 11 нафар ёш тадбиркорга ТИФ Миллий банки томонидан имтиёзли кредит ажратиш бўйича дастлабки сертификатларни топшириш маросими бўлиб ўтди.

«АГРОБАНК» АТБ ВА ТУРКИЯНИНГ ЗИРААТ БАНКИ ЎРТАСИДА МУЗОКАРА

«Агробанк» акциядорлик тижорат банки ва Туркиянинг Зираат банки раҳбарлари ўртасида учрашув бўлиб ўтди.

Туркия пойтахти Анқара шаҳрида ташкил қилинган учрашувда томонлар келгусида истиқболли лойиҳаларни янги йўналишда амалга ошириш ҳамда ҳамкорликни янада ривожлантириш юзасидан музокаралар олиб борди.

Учрашувда инвестицион лойиҳаларни молиялаштириш учун кредит линияларини жалб қилиш бўйича таклиф ва мулоҳазалар билдирилиб, келгусида алоқаларнинг янги қирралари ва йўналишлари ҳамда уларни тараққий эттириш юзасидан фикр алмашилди.

«ИПАК ЙЎЛИ» АИТБдан «3D SECURE» ТЕХНОЛОГИЯСИ

«Ипак йўли» акциядорлик инновация тижорат банки барча филиалларида «Visa» халқаро пластик карталари хавфсизлигини таъминловчи ҳамда онлайн харидларда жуда қулай саналувчи «3D Secure» технологиясини жорий этди.

Жаҳон молия бозорида кенг қўлланилаётган «3D Secure» технологияси операцияларни амалга ошираётган карта эгасини идентификация қилиш ва карта бўйича фирибгарликни юқори даражада камайтириш имконини беради.

Бунда миқдорлар «3D Secure» технологияси ёрдамида қўшимча паролдан фойдаланиб, «QIWI» ва «Webmoney» тизимлари орқали жуда қисқа фурсатда пул ўтказмаларини амалга ошириши, сайёҳлик агентликлари, авиа- ва темир йўл компанияларининг расмий сайтларидан чипталарни харид қилиши ҳамда хорижий университетларда таълим олиш учун тўловларни ўтказиши мумкин.

Ушбу хизматдан фавқатгина «3D Secure» технологияли операцияларни қабул қилувчи интернет дўконлар ва хизмат шохобчаларида фойдаланилади. Бунинг учун банк миқдорга қўшимча паролни юборди, у эса харид вақтида паролни киритади.

Таъкидлаш жоиз, «Ипак йўли» АИТБ ташкил этилибдики, молия бозорида замонавий илғор технологиялар асосида инновацион хизматларни жорий қилишда доимо етакчи бўлишга интилиб келмоқда. «3D Secure» технологиясини ҳам муассасанинг ўз миқдорларига янада қулайликлар яратиш йўлидаги навбатдаги саъй-ҳаракатлари махсули дейиш мумкин.

Назира МАВЛОНОВА тайёрлади.

Ломбардларда бухгалтерия ҳисобини юритиш тартиби тўғрисидаги низомга шарҳ

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2017 йил 29 сентябрда 2933-сон билан давлат рўйхатига олинган

Мавлон МАРПАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки
Бухгалтерия ҳисоби,
ҳисоботи ва давлат
бюджети касса ижроси
департаменти
директори ўринбосари,
и.ф.н.

Ломбард – бу кўчар мулкни гаровга олиб кредит берувчи кредит ташкилотидир. Ломбард сўзининг лугавий маъноси ломбардия, яъни Италиянинг чекка ҳудудида шундай операциялар билан шуғулланувчи савдогар номи англатади. Ҳозирда дунёнинг барча мамлакатларида ломбардлар кредит берувчи ташкилот сифатида фаолият юртади.

Жумладан, бизнинг республикамизда ҳам ломбардларга ҳуқуқий жиҳатдан кредит ташкилоти сифатида мақом берилган. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 289-моддасида фуқаролардан шахсий истеъмолга мўлжалланган кўчар мол-мулкни қисқа муддатли кредитларни таъминлаш учун гаровга қабул қилиш ихтисослашган ташкилотлар – лицензияси бўлган ломбардлар томонидан тадбиркорлик фаолияти сифатида амалга оширилиши мумкинлиги белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 17 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ломбардларни рўйхатдан ўтказиш ва улар фаолиятини лицензиялаш масалалари тўғрисида»ги 402-сонли қарори мамлакатимиздада ломбардлар фаолият юритиши учун ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилди. Бугунги кунда юртимизда 46 та ломбард фаолият юритмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки молия-банк тизими барқарорлигини таъминлаш, омонатчилар, қарз олувчилар ва кредиторларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида банклар, микрокредит ташкилотлари, ломбардлар ва кредит бюrolари фаолиятини тартибга солади ҳамда назорат қилади.

Хусусан, Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги Қонунининг 17-моддасида Марказий банкка банк операцияларини амалга ошириш, бухгалтерия ҳисоби ва банк статисти-

ка ҳисоботини юритиш, йиллик ҳисоботлар тузиш юзасидан банклар учун мажбурий бўлган қоидаларни ҳамда молиявий операцияларни амалга ошириш, бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботини юритиш юзасидан микрокредит ташкилотлари учун мажбурий бўлган қоидаларни ўрнатиш бўйича ваколат берилган.

Шу сабабли Марказий банк томонидан «Ломбардлар фаолиятини лицензиялаш тар-

нимиздек, ломбард кўчар мулкни гаровга олиб кредит берувчи кредит ташкилоти ҳисобланганлиги сабабли «Ломбардларда бухгалтерия ҳисобини юритиш тартиби тўғрисида»ги низом Марказий банк Бошқарувининг 2017 йил 26 августдаги 21/8-сонли қарори билан тасдиқланди ва шу йилнинг 29 сентябрида Адлия вазирлигида 2933-сон билан давлат рўйхатига олинди.

Мазкур ҳужжат 5 та боб, 215 та банд ва 22 та иловадан иборат бўлиб, ломбардлар бухгалтерия ҳисобига оид барча масалаларни қамраб олган. Шу билан бирга, «Ломбардларда бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлари режаси» мазкур Низомнинг 1-иловасида келтирилган.

Мазкур Низомнинг «Умумий қоидалари»да бухгалте-

ри боб бухгалтер мазкур Низомнинг 2-иловасида келтирилган «Ломбард бош бухгалтери тўғрисида»ги намунавий низом асосида иш олиб бориши тўғрисидаги нормалар баён этилди.

Бошланғич ҳисоб ҳужжатлари ва бухгалтерия ҳисоби регистрлари ҳамда уларни расмийлаштириш боби операциялар амалга оширилганлигини қайд этувчи бошланғич ҳисоб ҳужжатлари, уларнинг мажбурий реқвизитлари, бошланғич ҳисоб ҳужжатларини тузган ҳамда имзолаган шахслар жавобгарлиги каби муҳим қоидаларни ўз ичига олади.

Мазкур бобда бухгалтерия ҳисоби регистрларидаги ёзувларга асос бўлувчи бошланғич ҳисоб ҳужжатлари рўйхати ҳам келтирилди.

Бундан ташқари, унда ломбардларда бухгалтерия ҳисоб регистрлари бўлган бош ва ёрдамчи китоблардан фойдаланилиши, уларнинг реқвизитлари, бош китоб мазкур Низомнинг 7-иловасида келтирилган шаклдаги Ҳисобварақлар режасидаги ҳисобварақлардан иборат эканлиги, бош китоб маълумотлари ёрдамчи китоблар маълумотлари асосида шакллантирилиши белгиланиб, фойдаланиладиган ёрдамчи китоблар рўйхати берилди.

«Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Қонунда белгиланган талабларга мувофиқ, ҳар бир молиявий-хўжалик операциясининг суммаси икки ёқлама ёзув қоидага амал қилган ҳолда бир вақтнинг ўзида иккита ёрдамчи китобда қайд этилиши, бунда биринчисида – ҳисобварақнинг дебети бўйича кредитланадиган ҳисобварақнинг рақамини кўрсатган ҳолда, иккинчисида – ҳисобварақнинг кредити бўйича дебетланадиган ҳисобварақнинг рақамини кўрсатган ҳолда ёзиш қоидалари ўрнатилди.

Мазкур бобда бошқа қонун ҳужжатларида мавжуд бўлмаган молиявий операциялар таҳлилидан бошланиб, молиявий ҳисоботларни тузиш ва ҳисобварақларни ёпишгача бўлган ҳисоб жаранининг кетма-кет bosқичини ўз ичига оладиган бухгалтерия ҳисобини юритиш bosқичлари тартиби тўла баён қилинди.

«Ломбардларда бухгалтерия операциялари ҳисоби» бобида ломбардларда касса операциялари «Микрокредит

ташкилотлари ва ломбардлар томонидан касса операцияларини амалга ошириш қоидалари»га (рўйхат рақами 1719, 2007 йил 24 сентябрь) мувофиқ амалга оширилишига ҳавола қилинган ҳолда касса операциялари айнан ломбардлар фаолияти хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда ташкил этилиши жиҳатлари баён этилган.

Шунингдек, мазкур бобнинг «Кредит операциялари ҳисоби» параграфида ломбард билан мижоз ўртасида кредит шартномаси тузиш, мижозга ссуда ҳисобварағи очил ва ссуда ҳисоблаш, фоизлар ва пеня ҳисоблаш, ссудани қайтариш операциялари бўйича тушунтиришлар ва улар бўйича амалга ошириладиган бухгалтерия ўтказмалари баён қилинган.

Ломбард томонидан ажратилган кредитлар ҳисоби билан bogлиқ барча операциялар мазкур Низомнинг 12-иловасига мувофиқ шаклдаги Берилган кредитларни ҳисобга олиш қайдномасида юритилиши белгиланди.

Ломбардлар нафақат кредит берувчи, балки кредит олувчи бўлиб ҳам майдонга чиқишлари мумкин. Ломбард томонидан бошқа кредит ташкилотларидан олинган кредитлар бўйича бухгалтерия ўтказмалари «Тўланиши лозим бўлган кредитлар ҳисоби» параграфида баён қилинган.

Биз юқорида ломбардга кўчар мулкни гаровга олиб кредит берувчи кредит ташкилоти сифатида таъриф бердик. Шу сабабли «Кредит таъминоти сифатида гаровга ҳамда сақловга қабул қилинган мол-мулклар ҳисоби» номли алоҳида параграф киритилди.

Албатта, ломбард томонидан кредит таъминоти сифатида гаровга ҳамда сақловга қабул қилинган мол-мулклар бўйича бериладиган гаров паттаси ҳамда сақлов квитанцияси «Ломбардлар томонидан фаолият ва операцияларни амалга ошириш қоидалари»да (рўйхат рақами 1290, 2003 йил 10 декабрь) белгиланган тартибда расмийлаштирилади. Мазкур параграфда эса гаровга ҳамда сақловга қабул қилинган мол-мулклар бўйича бериладиган бухгалтерия ўтказмалари акс эттирилган.

«Ломбардларда бухгалтерия операциялари ҳисоби» бобида барча хўжалик субъектларига хос бўлган «Асосий воситалар

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки молия-банк тизими барқарорлигини таъминлаш, омонатчилар, қарз олувчилар ва кредиторларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида банклар, микрокредит ташкилотлари, ломбардлар ва кредит бюrolари фаолиятини тартибга солади ҳамда назорат қилади.

тиби тўғрисида»ги Низом (рўйхат рақами 1291, 2003 йил 10 декабрь), «Ломбардлар томонидан фаолият ва операцияларни амалга ошириш қоидалари» (рўйхат рақами 1290, 2003 йил 10 декабрь) ва «Ломбардлар томонидан ҳисоботлар тақдим этиш тартиби тўғрисида»ги низом (рўйхат рақами 1289, 2003 йил 10 декабрь) сингари норматив ҳужжатлар ишлаб чиқилган ва амалда қўлланилмоқда.

Лекин, шу кунгача ломбардлар бухгалтерия ҳисобини тартибга солувчи алоҳида норматив ҳужжат мавжуд эмас эди. Шу сабабли улар Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартларида белгиланган қоидалар асосида ҳисоб ишларини юритган.

Маълумки, «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 9-моддаси тўртинчи қисмида: «Банклар ва бошқа кредит ташкилотларининг бухгалтерия ҳисоби ҳамда ҳисоботини тартибга солиш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади», – деб белгиланган.

Юқорида таъкидлаб ўтга-

рия операцияларини амалга ошириш, расмийлаштириш, ҳисобини юритиш ва назорат қилиш бўйича белгиланган талаблар барча ломбардлар учун мажбурий эканлиги, айти пайтда, улар қонун ҳужжатлари ва мазкур Низомга мувофиқ ўз ҳисоб сизестини ишлаб чиқиши, тасдиқлаши ва амалда қўллаши, шунингдек, ҳар бир ломбарднинг иш хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда ҳужжатлар айланиши тартибини белгилаши лозимлиги қайд этилган.

Ломбардларда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботини юритиши ташкил этиш бобида бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботини юритиши ташкил этиш бухгалтерия ҳисоби субъекти – ломбард раҳбари томонидан амалга оширилиши, ломбард раҳбари бухгалтерия аппаратини ташкил этиши, ҳисоб сизести ва ички назорат тартибини ишлаб чиқиш учун масъул эканлиги, шу билан бирга, ломбард раҳбари имзолаш ҳуқуқига эга бўлган шахсларнинг иккита рўйхатини тасдиқлаш ҳуқуқига эга эканлиги белгиланди.

Шунингдек, мазкур бобда

ҳисоби», «Номоддий активларнинг ҳисоби» ҳамда «Кам баҳоли ва тез эскирувчи бўйлар ҳисоби» каби алоҳида параграфлар киритилди.

Ломбардлар лизинг операциялари, тўғрироғи, лизинг бериш операциялари билан шуғулланмайди, лекин улар лизинг олувчи сифатида майдонга чиқшлари мумкин. «Лизинг операциялари ҳисоби» параграфидан лизинг, лизинг олувчи ломбарднинг молиявий ҳисоботларида ҳам актив, ҳам мажбурият сифатида тан олинши ҳамда лизингга олинган активлар ҳисоби 16515 – «Объектларни ижарага олиш ва уни такомиллаштириш ҳуқуқи», лизинг бўйича юзага келган мажбуриятлар эса 22100 – «Лизинг бўйича мажбуриятлар»нинг тегишли мос ҳисобварақларида юритилиши белгиланди. Лизинг операциялари бўйича бажарилиши мумкин бўлган барча бухгалтерия ўтказмалари кўрсатилди.

Мазкур боб юқоридаги параграфлардан ташқари «Олиниши лозим бўлган ва олдиндан тўланган маблағлар ҳамда муддати узайтирилган харажатлар ҳисоби», «Товар-моддий бойликлар учун тўланиши лозим бўлган маблағлар ҳамда бошқа қарздорликлар ҳисоби», «Капитал ҳисобварақлари бўйича операциялар ҳисоби» ва «Ломбардларда даромадлар ва харажатлар ҳисоби» қабиларни ҳам ўз ичига олиб, «Бухгалтерия ҳужжатларини сақлаш» билан яқунланади.

дир ташкилоти фаолиятига мос равишда ишлаб чиқилган бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлари режаси – «Ломбардларда бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлари режаси ва уни қўллаш қоидалари» мазкур ҳужжатга 1-илова тариқасида берилди. Ушбу қоидалар ломбардларда бухгалтерия ҳисобини тўғри юритишда муҳим роль ўйнаганлиги сабабли бу тўғрисида батафсил тўхталиб ўтамай.

Мазкур Қоидалар «Муқаддима», «Умумий қоидалар» ва «Ҳисобварақларни кодлаштириш» бобларидан ҳамда «Ломбардлар бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлари режаси» ва «Ломбардлар бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлар режасининг ҳисобварақлари таърифи» иловаларидан иборат.

Ушбу Қоидалар Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги ва «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Қонунларига мувофиқ, ломбардларда бухгалтерия ҳисоби операцияларини ҳисобварақларда акс эттириш қоидаларини белгилайди.

Умумий қоидалар бобида «ломбардлар бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлари режаси», «бош китоб», «ёрдамчи китоб», «мижоз ҳисобварақлари» ва «ҳўжалик операциялари ҳисобварақлари» тушунчалари қўлланилган.

Ломбардларнинг бухгалтерия ҳисобида синтетик ҳисобни юритиш учун алоҳида бош китоб, аналитик ҳисобни юритиш учун эса ёр-

ҳисобварақларни бир тизимда таснифлаш ва гуруҳлашга ёрдам бериш;

ҳисоб жараёнларини автоматлаштириши энгиллаштириш;

операцияларни қайд этиши тезлаштириш.

Ҳисобварақларнинг бош китобда кодлаштириш тизими қуйидаги схема бўйича бешта белгидан иборат:

C	MM	SS
---	----	----

C	Ҳисобварақ туркуми (категорияси):
1.	Актив
2.	Мажбуриятлар
3.	Капитал
4.	Даромадлар
5.	Харажатлар
9.	Кўзда тутилмаган ҳолатлар

MM	Ҳисобварақ туркумига тегишли асосий ҳисобварақлар (биринчи тартиб)
----	--

SS	Асосий ҳисобварақларга тегишли субҳисобварақлар (иккинчи тартиб)
----	--

Рақамли кодлаштиришга қуйидаги зарур шартлар жойлаштирилган:

жамланма ҳисобварақлар учун MM ва/ёки SS ноль рақамларига эга (масалан, 10000 – «Активлар», 10100 – «Кассадаги нақд пул» ва бошқалар);

«Активлар» бўлимидаги «... зарарларни қоплаш захираси» сарлавҳали субҳисобварақлар учун SS ўрнида 99 рақами қабул қилинган.

Амалга оширилмаган бирламчи операцияларнинг ҳисоби дастлаб шахсий ҳисобварақларда (карточкалар, китоблар, журналларда) акс эттирилади. Шахсий ҳисобварақлар 20 та рақамдан иборат бўлиб, ёрдамчи китобда қуйидаги схема бўйича кодлаштирилади:

CCCC	VVV	K
SSSSSSS	NNN	

Бунда:
CCCC – бош китобнинг баланс ҳисобварағи;
VVV – валюта коди;
K – назорат калити;
SSSSSSS – ломбарднинг ёки мижознинг хос рақами;
NNN – ҳисобварақнинг тартиб рақами.

Шахсий ҳисобварақлар тартиб рақами «001»дан «999»гача бўлган тартиб рақамларидан иборат. Бош китобнинг баланс ҳисобварағи рақами Ҳисобварақлар режасига мувофиқ аниқланади, валюта коди «Жаҳон мамлакатлари ва валюталар таснифлагичи»га асосан белгиланади, назорат калити ломбард томонидан ҳисоблаб чиқарилади.

Ҳар бир мижозга алоҳида шахсий ҳисобварақлар очилади. Икки ёки undan ортқ шахсларга битта шахсий ҳисобварақ очилишига йўл қўйилмайди. Мижоз ҳисоб-

варақлари «99XXXXXX» тартибда ҳар бир мижоз учун алоҳида ихтиёрий шакллантирилган хос рақам билан очилади.

Мижоз ҳисобварақлари кредит ва унга ҳисобланган фозилар тўлиқ сўндирилгандан кейин ёпилади. Ёпилган шахсий ҳисобварақлар рақамлари қайта тикланмайди ва бошқа шахсий ҳисобварақларни рақамлашда фойдаланилмайди.

Ҳўжалик операциялари ҳисобварақлари ломбардларнинг банкдаги ҳисобварақлари бўйича Банк депозитларининг миллий ахборот базасида берилган хос рақами билан очилади.

Ҳисобварақлар режасида ҳар бир ҳисобварақнинг актив ёки пассив бўлиши аниқ белгилаб қўйилган, актив-пассив қолдиқларга эга бўладиган айрим ҳисобварақлар бундан мустасно. Актив ҳисобварақларга «Активлар», «Харажатлар» ва «Кўзда тутилмаган ҳолатлар» бўлимидаги ҳисобварақлар, пассив ҳисобварақларга «Мажбуриятлар», «Капитал» ва «Даромадлар» бўлимидаги ҳисобварақлар тааллуқлидир.

Активларнинг реал қийматини акс эттириш мақсадида «Активлар» бўлимига контр-актив ҳисобварақлар, мажбуриятларнинг реал қийматини акс эттириш мақсадида эса «Мажбуриятлар» бўлимига контр-пассив ҳисобварақлар киритилган.

«Кўзда тутилмаган ҳолатлар» бўлимига операцияларни иккиёқлама ёзув услуби бўйича акс эттириш ва амалга оширилган операцияларнинг тўғрилигини қўшимча назорат қилиш имконини берувчи контр-актив ҳисобварақлар киритилган.

«Активлар» бўлими ликвидлик, «Мажбуриятлар» бўлими эса муддатлик таъминотларига асосан таснифланган.

Мазкур Қоидаларнинг 2-иловасида Ҳисобварақлар режасининг ҳар бир ҳисобварағи таърифи берилган бўлиб, унда ҳисобварақнинг дебети ва кредити бўйича қандай операциялар акс эттирилиши ҳамда тахлилий ҳисобининг юритилиш тартиби баён этилган. Батафсил тахлилий ҳисоб юритиш учун ломбардларда шахсий ҳисобварақлардан ташқари қўшимча бухгалтерия ҳисоби регистрлари юритилиши мумкин.

Хатоларни тўғрилаш ва ҳисоб сиёсатида киритилган ўзгаришлар асосида тузатишлар киритишда, ҳисобварақларнинг таърифларида кўзда тутилмаган бўлса ҳам, ҳисобварақларнинг дебет ва кредитлари бўйича тузатиш ўтказмалари амалга оширилиши мумкин.

«Даромадлар» ва «Харажатлар» бўлими учун тахлилий ҳисоб кўрсатилмаган бўлиб, ушбу бўлимлардаги ҳисобварақлар ломбарднинг ички ҳисобварақлари ҳисобланади. Ломбардлар ички ҳисоб сиёсатидан келиб чиққан ҳолда мазкур ҳисобварақлар бўйича тахлилий ҳисоб юритишни мустақил белгилайдилар.

Бугун биз муҳокама қилаётган 2933-сонли Низомни унга 2-илова тариқасида берилган «Ломбард бош бухгалтерия бўйича Бухгалтерия тўғрисида»ги намунавий низом яқунлайди. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси ломбардларининг бош бухгалтерларига тааллуқлидир.

Бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш учун ломбард раҳбари жавобгар ҳисобланади. Раҳбар бухгалтерия ҳисоби тўғри юритилиши учун зарур шарт-шароитлар яратиши, бош бухгалтернинг ҳужжатлар ва маълумотларни расмийлаштириш ҳамда ҳисобини юритиш учун тақдим этиш тартиби борасидаги талаблари ломбард ходимлари томонидан оғишмай бажарилишини таъминлаш шарт.

Бош бухгалтер ломбардда бухгалтерия аппаратини бошқаради, моддий ва молиявий ресурслардан оқилона, тежамкорлик билан фойдаланилиши ҳамда мол-мулкнинг бут сақланиши устидан назорат олиб борилишини таъминлайди.

Ломбард бош бухгалтерия лавозимга раҳбар томонидан тайинланади ва овоз қилинади. Агар ломбарднинг юқори муассасаси мавжуд бўлса, унда бош бухгалтерни лавозимга тайинлаш ва лавозимдан овоз қилиш юқори турган ломбард раҳбари ҳамда бош бухгалтерни билан келишилади ҳамда у бевосита юқори ташкилот раҳбарига, бухгалтерия ҳисобини юритиш, ҳисоботлар тузиш, назорат қилиш тартиби ва методикаси билан боғлиқ масалалар бўйича эса юқори ташкилот бош бухгалтерига бўйсунди.

Шунингдек, Низом ломбард бош бухгалтерия ҳуқуқлари, вазифалари ва жавобгарлиги тааллуқли бўлган нормалардан иборат.

Марказий банк томонидан ишлаб чиқилган ва шу йилнинг 29 сентябрида Адлия вазирлигида 2933-сон билан давлат рўйхатида олинган «Ломбардларда бухгалтерия ҳисобини юритиш тартиби тўғрисида»ги низом ломбард ходимлари учун бухгалтерия ҳисобига оид операцияларни тўғри ҳамда аниқ бажаришларида қўллама вазифасини бажаради. Барча ломбардлар ушбу ҳужжат талабларига оғишмай амал қилишлари лозим.

Ломбард бош бухгалтерия лавозимга раҳбар томонидан тайинланади ва овоз қилинади. Агар ломбарднинг юқори муассасаси мавжуд бўлса, унда бош бухгалтерия лавозимга тайинлаш ва лавозимдан овоз қилиш юқори турган ломбард раҳбари ҳамда бош бухгалтерия билан келишилади ҳамда у бевосита юқори ташкилот раҳбарига, бухгалтерия ҳисобини юритиш, ҳисоботлар тузиш, назорат қилиш тартиби ва методикаси билан боғлиқ масалалар бўйича эса юқори ташкилот бош бухгалтерига бўйсунди.

Биз юқорида айтиб ўтганимиздек, ломбардлар шу кунгача бухгалтерия ҳисобини тартибга солувчи алоҳида норматив ҳужжат мавжуд бўлмаганлиги сабабли, улар Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартларида белгиланган қоидалар асосида ҳисоб ишларини юритган. Хусусан, улар 21-сонли БҲМС – «Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий-ҳўжалик фаолияти бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлар режаси ва уни қўллаш бўйича йўриқнома»да (2002 йил 23 октябрь, рўйхат рақами 1181) белгиланган ҳисобварақлардан фойдаланган. Ломбардлар учун кре-

дамчи китоблар очилади. Бош китобларнинг тегишли баланс ҳисобварақларидаги суммалар ёрдамчи китоблардаги суммалар йиғиндисига мос келиши керак.

Ломбардлар томонидан Ҳисобварақлар режаси юридик шахс сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган вақтдан бошлаб қайта ташкил этилгунга ёки тугатилгунга қадар узлуксиз равишда юритилади.

«Ҳисобварақларни кодлаштириш» бобида ҳисобварақларни кодлаштириш қуйидаги мақсадлари кўрсатилган:

ҳисобварақларнинг бош ва ёрдамчи китобларда жойлашини энгиллаштириш;

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, Марказий банк, Молия, Иқтисодиёт, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирликлари ҳамда қатор кўмиталар вакиллари ва олий ўқув юртлири профессор-ўқитувчилари, илмий ходим-изланувчилар қатнашди.

Анжуманни Банк-молия академияси ректори вазифасини бажарувчи А.Бекмуродов очиб, хорижий инвестицияларни фаол жалб қилиш, маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг тақши ва ички бозордаги рақобатбардошлигини оширишга қаратилган ишлар ху-

Иқтисодий ўсишнинг муҳим шарти

сида тўхталиб ўтди. Шунингдек, у маърузасида иқтисодиётимизда халқаро индексларнинг тугган ўрни ҳақида алоҳида сўз юритиб, ўз тақлифларини берди.

Анжуман иштирокчиларидан ЎзЛиДеП Сиёсий кенгаши Ижроия кўмитаси раиси вазифасини бажарувчи Б.Ўқубов ҳамда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Бюджет ва иқтисодий ислохотлар кўмитаси раиси А.Шодмонов ҳам сўзга чиқди. Шундан сўнг бир қатор соҳа мутахассисларнинг маърузалари тинланди.

Иштирокчилар томонидан қилинган маъруза-

ларда Ўзбекистонда бизнес муҳитининг бугунги ҳолати, мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини янада кенгайтириш учун мавжуд имкониятлар, инвестиция

муҳитининг жозибadorлигини баҳолаш учун кўрсаткичлар тизими ва таркиби, халқаро стандартлар ва уларни мослаштириш бўйича миллий тажриба, бугунги кундаги

макроиқтисодий кўрсаткичлар ҳолати ва иқтисодиётда бизнеснинг фаоллик даражаси, Ўзбекистонда халқаро тажриба ва уларни ўқинч бўйича миллий методиканинг ўзига хос хусусиятлари борасидаги масалалар кенг ёритиб берилди.

Қизгин муҳокамалар ва савол-жавоблардан сўнг, анжуман қатнашчилари томонидан тақдим этилган мавзулар юзасидан қатор амалий тақлиф ва тавсиялар берилди. Банк-молия академияси ҳамда Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партияси ўртасида ҳамкорлик меморандуми имзоланди.

Бобур МУҲАММАДИЕВ.

Ўзбекистон бизнес учун энг қулай шароитлар яратиш бўйича етакчи 10 та ислохотчи давлат қаторига кирди

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Жорий йилнинг 31 октябрида эълон қилинган «Бизнесни юритиш 2018: иш ўринлари яратиш учун ислохотлар» маърузасига кўра, Ўзбекистон дунёнинг 190 давлати ичида 74-ўринни эгаллаб, ўтган йилдаги давлатнинг бир йўла 13 поғонага кўтарди. Қолаверса, мамлакатимиз бизнес юритиш учун энг қулай шароитлар яратиш бўйича ислохотчи давлатларнинг биринчи ўнталигига киришга муваффақ бўлди. Амалга оширилаётган ислохотлар Ўзбекистоннинг ишбилармонлик муҳитини яхшилаш ва бизнес юритиш шароитларини соддалаштириш бўйича Европа ва Марказий Осиё минтақаси давлатлари орасида етакчига айланшига имкон берди.

Жорий йилнинг 9 ойи давомида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,3 марта кўп кичик бизнес субъектлари ташкил этилганининг ўзиёқ мамлакатимизда бизнес очишнинг нақадар осон эканлигидан далолат беради.

Жаҳон банкининг «Бизнесни юритиш 2018» ҳисоботидаги 10 та индикаторнинг 6 таси бўйича сезиларли ўсишнинг қайд этилганлиги ҳам ишбилармонлик муҳитини яхшилаш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирлар кўламини ва натижадорлигидан дарак бермоқда.

Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатдан ўтказиш ва ҳисобга қўйиш тизимининг тубдан такомиллаштирилгани тўғрисида Ўзбекистон қорхонани рўйхатдан ўтказиш кўрсаткичи бўйича 11-ўринни банд этди. Бу йўналиш бўйича мамлакатимиз АКШ, Япония, Франция, Германия, Италия, Испания, Дания ва бошқа ривожланган давлатларни ортада қолдирди.

2017 йилнинг 1 апрелидан бошлаб мамлакатимизда тадбиркорлик субъектларини онлайн рўйхатдан ўтказиш тизими ишлаб бошлади, унга кўра рўйхатдан ўтиш жараёни аввалгича икки иш кунини ўз ичига олган бўлиб, бу йўналиш бўйича мамлакатимиз АКШ, Япония, Франция, Германия, Италия, Испания, Дания ва бошқа ривожланган давлатларни ортада қолдирди.

ариза берувчига мазкур тизим орқали таъсис ҳужжатларини ўз ихтиёрига кўра намунавий шакллар асосида расмийлаштириш имкони берилади.

Жорий йилнинг 9 ойи давомида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,3 марта кўп кичик бизнес субъектлари ташкил этилганининг ўзиёқ мамлакатимизда бизнес очишнинг нақадар осон эканлигидан далолат беради.

2016 йилнинг 1 январидан бошлаб тадбиркорлик субъектларини электр тармоқларида фойдаланишга тайёр ҳолда улаш тартибининг жорий этилганлиги бу жараёнда бевосита тадбиркорлик субъектлари иштирокини талаб этадиган маъмурий тартиб-таомилларни соддалаштириш ва қисқартириш имконини берди. Авваллари электр таъминоти тизимига улаш учун тадбиркорлик субъектлари 7-10 идорага бориши талаб этилган бўлса, бугунга келиб бунинг учун «ягона дарча» марказларига биргина ариза билан мурожаат қилиш кифоя. Қолган қадамлар – техник шартлар тайёрлашдан то тармоққа улашгача – барчаси ҳудудий электр тармоқлари қорхоналарининг махсус хизматлари томонидан ариза берувчилар иштирокисиз амалга оширилади.

Натижада электр тармоқларига улашни кўрсаткичи бўйича Ўзбекистон 56 поғона юқорилаб, рейтингда 27-ўринни эгаллади ҳамда бу индикатор бўйича АКШ, Нидерландия, Янги Зеландия, Испания, Латвия, Туркия, Қозғистон, Канада, Исроил каби мамлакатлардан ўтиб кетди.

2016 йилдан бошлаб тадбиркорлик фаолияти учун танлов асосида ер майдонлари ажратиш тартибининг амалиётга жорий этилиши тўғрисида қўрилган барча босқичларида – лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаш босқичидан то объектларни ишга туширгунча бўлган жараёнларда рухсатномаларни расмийлаштириш тартиблари сезиларли даражада соддалашди. Натижада ер участкаларини олиш ва қурилишга рухсатномаларни расмийлаштириш учун талаб этиладиган тартиб-таомиллар сони 23 тадан 17 тагача қисқариб, бу қурилишга рухсат олиш кўрсаткичи бўйича мамлакат рейтингининг 12 поғонага яхшиланишига хизмат қилди.

Солиқ маъмуриятчилигини соддалаштириш ва тадбиркорлик субъектлари солиқ юкини қисқартириш ма-

салалари – мамлакатимиз раҳбариятининг доимий диққат марказида. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 18 июлдаги «Солиқ маъмуриятчилигини тубдан такомиллаштириш, солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларнинг йиғилувчанлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ, солиқ маъмуриятчилиги жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш, солиқ тўловчиларга, энг аввало, тадбиркорлик субъектларига тўғридан-тўғри мулоқотсиз электрон хизмат кўрсатишга тўлиқ ўтиш солиқ тизимини ислох этишининг муҳим йўналишларидан биринчиси сифатида белгиланди.

Солиқ ҳисоботларини топширишнинг тўлиқ электрон шаклига ўтганлик ҳамда солиқларни масофадан улаш амалиётининг кенгайиши солиққа тортиш кўрсаткичи бўйича мамлакатимиз рейтингининг сезиларли яхшиланишига сабаб бўлди (138-ўриндан 78-ўринга). «Бизнесни юритиш» жамоаси экспертлари баҳоларига кўра, Ўзбекистондаги тадбиркорлик субъектларига солиқ юки даражаси АКШ, Австралия, Германия, Швеция, Туркия, Хитой ва Россия каби давлатлардагидан анча пастдир.

Ўзбекистон қорхона рўйхатдан ўтказиш (11-ўрин), электр тармоқларига улашни (27), шартномалар ижросини таъминлаш (39), кредитлаш тизими (55), миноритар инвесторлар ҳимояси (62), мулкни рўйхатдан ўтказиш (73) ва солиққа тортиш (78) йўналишлари бўйича жаҳоннинг биринчи 10 мамлақати қаторидан жой олди.

«Ягона дарча» марказлари орқали амалга ошириладиган мулкни рўйхатга олиш кўрсаткичи бўйича Ўзбекистон ўз давлати мустақамлаб, жаҳон рейтингининг 73-поғонани банд этди.

Шу ўринда, тадбиркорлик субъектларига «ягона дарча» тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш ягона марказлари фаолиятининг са-

марадорлигини алоҳида қайд этиб ўтиш зарур. Уларнинг фаолияти рухсатномалар ва лицензияларни расмийлаштиришнинг ошқоралиги ва тезкорлигини таъминлаш, давлат органлари ўртасида ўзаро ҳамкорликнинг электрон шакллари жорий этиш, қолаверса, бюрократия тўсиқлар ва ариза берувчиларнинг молиявий харажатларини сезиларли даражада қисқартириш имконини бермоқда. Ижобий тажрибани инobatта олган ҳолда 2017 йилда фақат «ягона дарча» марказлари орқали кўрсатиладиган давлат хизматлари сони 2 баравар – 16 тадан 34 тагача оширилди.

Давлат хизматлари кўрсатиш тизимини такомиллаштириш билан бирга, инвесторлар ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишни кучайтириш борасида ҳам фаол ишлар олиб борилмоқда. Корпоратив бошқарувнинг очиклиги ва акциядорлик жамиятлари фаолияти тўғрисидаги, жумладан, жамиятнинг ижро органи, қузатув кенгаши ва тафтиш комиссиялари аъзоларига ҳисобланган ва тўланган тўловлар ҳақидаги маълумотларни ошқор этишга бўлган талабларнинг қучайтирилганлиги Ўзбекистонга «Миноритар инвесторлар ҳимояси» индикатори бўйича 62-ўринга кўтарилди имконини берди.

Яқунда Ўзбекистон қорхона рўйхатдан ўтказиш (11-ўрин), электр тармоқларига улашни (27), шартномалар ижросини таъминлаш (39), кредитлаш тизими (55), миноритар инвесторлар ҳимояси (62), мулкни рўйхатдан ўтказиш (73) ва солиққа тортиш (78) йўналишлари бўйича жаҳоннинг биринчи 10 мамлақати қаторидан жой олди.

«Бизнесни юритиш 2018: иш ўринлари яратиш учун ислохотлар» маърузаси Жаҳон банки гуруҳи йиллик нашрининг 15-сонини ҳисоблаганида тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш соҳасидаги тартибга солиш нормалари баҳолаб борилади. Тадбиркорлик фаолияти учун қулай шароит яратиш бўйича жаҳон рейтингини Янги Зеландия бошқармоқда. Шунингдек, Сингапур, Дания, Корея Республикаси ва Гонконг (Хитой) кучли бешликдан жой олган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги Матбуот хизмати.

56300 жихозларни саклашга, ломбарднинг сув, электр, иситиш тармоги ва бошқа коммунал хизматлари учун тўловлар билан боғлиқ харажатлари ҳисоби олиб борилади.

56306 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ҳисобланган ижара ва таъминот харажатлари суммаси акс эттирилади.

56310 **Хисобоваракларнинг кредитидида** нотўғри тўланган харажатларнинг қайтарилиш суммаси, шунингдек, молиявий ҳисобот йилнинг охирида ломбарднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фойда (зарар) (актив-пассив)» ҳисобоварагига ўтказиладиган сумма акс эттирилади.

56314 **ХИЗАМАТ САФАРИ ВА ТРАНСПОРТ ХАРАЖАТЛАРИ**
Хизмат сафари харажатлари
Хизмат сафари вақтидаги кунлик харажатлар
Ломбард мулкни кўчириш билан боғлиқ бўлган (фрахт) харажатлар
Ёилги харажатлари
Юқорида кўрсатилган баланс ҳисобоварақлари хусу-сияти бўйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таъ-рифлашиш умумлаштирилиб берилмоқда.

56400 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбард ходим-ларининг хизмат сафари билан боғлиқ транспорт (хизмат сафари харажатлари), муҳимноҳона хизма-ти (шаш учун бошқа хизматлар) қиймати ва лимит доирасидаги кунлик харажатлар, фрахт (ломбард доирасидаги урғасида жихозлар ва бошқа мулкларни кўчириш харажатлари), хусусий ва ижарага олин-ган харажат воситалари учун фойдаланиладиган ёилги харажатлари, шунингдек, ўрнатилган тартиб-га мувофиқ равишда хизмат сафари учун фойдала-ниладиган ломбард ходимларининг шахсий автомо-биллари учун харажатлари ҳисоби олиб борилади.

56410 **Хисобоваракларнинг дебетидида** хизмат сафари ва транспорт учун қилинган харажатлар суммаси акс эттирилади.

56414 **Хисобоваракларнинг кредитидида** нотўғри тўланган харажатларнинг қайтарилиш суммаси, шунинг-дек, молиявий ҳисобот йилнинг охирида лом-барднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фойда (зарар) (актив-пассив)» ҳисобоварагига ўтказиладиган сумма акс эттирилади.

56420 **МАЪМУРИЙ ХАРАЖАТЛАР**
Реклама ва эълон харажатлари
Девонхона, офис ва бошқа буюмлар харажатлари
Почта, телефон, факс бўйича харажатлар
Хужжат марказлари учун харажатлар
Китоб, газета ва бошқа даврий нашрийётлар бўйича харажатлар

56430 Юқорида кўрсатилган баланс ҳисобоварақлари хусу-сияти бўйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таъ-рифиди умумлаштирилиб берилмоқда.

56440 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбарднинг газе-та, радио, телевидение ва бошқа ахборот воситала-ри орқали берадиган реклама ва эълонларига, блан-каларга, девонхона ва офис курултоғларига, почта ва хужжат марказларига, телефон ва факсдан фойдала-ниш харажатлари, шунингдек, даврий нашрларга, шу билан бирга электрон маълумотномаларга қилинган харажатлар ҳисоби олиб борилади.

56450 **Хисобоваракларнинг дебетидида** маъмурий харажат-ларга тўланган суммалар акс эттирилади.

56460 **Хисобоваракларнинг кредитидида** нотўғри тўланган харажатларнинг қайтарилиш суммаси, шунинг-дек, молиявий ҳисобот йилнинг охирида лом-барднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фойда (зарар) (актив-пассив)» ҳисобоварагига ўтказиладиган сумма акс эттирилади.

56500 **РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ ВА ХАМИЯ**
Репрезентация ва кўнгличар тadbirlar харажатлари
Хисобоваракларнинг таърифиди: ломбард томонидан ўз маъноси ва фаолиятини ривожлантириш мақсадида аналга оширилган репрезентация ва кўнгличар тadbirlar учун қилинган харажатлар суммаси ҳисоби олиб борилади.

56510 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари ҳисобга олинади.

56520 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56530 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56540 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56550 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56560 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56570 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56580 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56590 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ломбарднинг хайрия жамғармаларига, бошқа нотижорат фаолияти билан шуғулланмайдиган хайрия ташкилотларига, шунинг-дек, табиий офатдан талафот кўрганларга кўрсатган хайр-эхсон суммалари акс эттирилади.

56600 **ЭСКРИШ ХАРАЖАТЛАРИ**
Эскриш суммаси

56602 Транспорти воситаларининг эскриш суммаси
56610 Мебель ва жиҳозларнинг эскриш суммаси
56614 Номдодий активларнинг эскриш суммаси
56618 Операцион ижарага берилган асосий воситалар-нинг эскриш суммаси
56622 Объектларни ижарага оlish ва уни таъминлаш-тириш хуқуқи бўйича эскриш суммаси

56626 Омбордаги асосий воситаларнинг эскриш суммаси
56630 Олинган кредитлар бўйича гаровга қўйилган асосий воситаларнинг эскриш суммаси
56632 Юқорида кўрсатилган баланс ҳисобоварақлари хусу-сияти бўйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таъ-рифлашиш умумлаштирилиб берилмоқда.

56640 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбарднинг асосий воситалар ва номдодий активлар учун ҳисобоварақларнинг дебетидида эскриш суммаси олиб борилади.

56650 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ҳисобоварақлар эски-риш суммаси акс эттирилади.

56660 **Хисобоваракларнинг кредитидида** нотўғри хисоб

19900 **БОШҚА АКТИВЛАР**
Хизматлар учун олдидан тўланган харажатлар

19907 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** курсатилган хизмат-лар учун олдидан тўланган харажатлар (почта, телеграф, телефон алочка, сув, электр энергия, газ, таъмирлаш, даврий нашрларга йиллик обуна-лар, олдидан тўланган сугурта тўловлари, ижара тўловлари, аъзолик бадаллари ва бошқалар учун бунда) тўловлари ҳисобга олинади.

19908 **Хисобоваракларнинг дебетидида** курсатилган хизматлар учун олдидан тўланган харажатлар суммаси акс эт-тирилади.

19910 **Хисобоваракларнинг кредитидида** хизматлар ҳақида ба-жарилганда тўланадиган ва ҳисобдан чиқари-ладиган суммалар акс эттирилади.

19912 **Тахлил хисоб** хар бир шартнома бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

19914 **Ломбард** ходимлари билан бўладиган хисоб-китоблардаги ундириб олиниши лозим бўлган маблаглар

19916 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбард ходимла-рига хизмат сафари харажатлари учун аванслар, ортқича ҳисобланган иш ҳақи ёки муқофот (бадал) тарқасида тўланган маблағ, шунингдек, жавобгар шахс томонидан етказилган зарар ҳисобга олинади.

19918 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ходимларга ҳисоб-ланган ва тўланган суммалар акс эттирилади.

19920 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ҳисобоварақлар ва тў-ланган суммаларни қоплаш акс эттирилади.

19922 **Тахлил хисоб** хар бир ходим учун алоҳида шах-сий ҳисобоварақларда олиб борилади.

19924 **Товар-моддий қимматликлар** учун тўланган маблаглар

19926 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** товар-моддий қиммат-ликлар (асосий воситалар, кам баҳоли ва тез эски-рувчи буюмлар учун ҳамда бошқа товар-мод-дий қимматликлар учун аванс тўловлар) учун ўтказиладиган маблағлар ҳисобга олинади.

19928 **Хисобоваракларнинг дебетидида** товар-моддий қиммат-ликлар учун ўтказилган маблағлар акс эттирилади.

19930 **Хисобоваракларнинг кредитидида** товар-мод-дий қимматликлар оморига кириш қилинганда тўланадиган ёки ҳисобдан чиқариладиган сумма акс эттирилади.

19931 **Тахлил хисоб** хар бир шартнома бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

19933 **Хисобоваракларнинг дебетидида** курсатилган хизматлар учун олдидан тўланган харажатлар суммаси акс эт-тирилади.

19935 **Хисобоваракларнинг кредитидида** курсатилган хизматлар ҳақида ба-жарилганда тўланадиган ва ҳисобдан чиқари-ладиган суммалар акс эттирилади.

19937 **Тахлил хисоб** хар бир шартнома бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

19939 **Ломбард** ходимлари билан бўладиган хисоб-китоблардаги ундириб олиниши лозим бўлган маблаглар

19941 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбард ходимла-рига хизмат сафари харажатлари учун аванслар, ортқича ҳисобланган иш ҳақи ёки муқофот (бадал) тарқасида тўланган маблағ, шунингдек, жавобгар шахс томонидан етказилган зарар ҳисобга олинади.

19943 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ходимларга ҳисоб-ланган ва тўланган суммалар акс эттирилади.

19945 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ҳисобоварақлар ва тў-ланган суммаларни қоплаш акс эттирилади.

19947 **Тахлил хисоб** хар бир ходим учун алоҳида шах-сий ҳисобоварақларда олиб борилади.

19949 **Товар-моддий қимматликлар** учун тўланган маблаглар

19951 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** товар-моддий қиммат-ликлар (асосий воситалар, кам баҳоли ва тез эски-рувчи буюмлар учун ҳамда бошқа товар-мод-дий қимматликлар учун аванс тўловлар) учун ўтказиладиган маблағлар ҳисобга олинади.

19953 **Хисобоваракларнинг дебетидида** товар-моддий қиммат-ликлар учун ўтказилган маблағлар акс эттирилади.

19955 **Хисобоваракларнинг кредитидида** товар-мод-дий қимматликлар оморига кириш қилинганда тўланадиган ёки ҳисобдан чиқариладиган сумма акс эттирилади.

19957 **Тахлил хисоб** хар бир шартнома бўйича алоҳида шах-сий ҳисобоварақларда олиб борилади.

19959 **Олинмиши лозим бўлган маблаглар** ҳисобоварақлари бўйича қурилиши мумкин бўлган зарарларни қоплаш зарҳисаси (контр-актив)

19961 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбард томонидан таърифланган активларга мос тушмайдиган бошқа активлар ҳисоби олиб борилади.

19963 **Хисобоваракларнинг дебетидида** бошқа активлар қийма-ти акс эттирилади.

19965 **Хисобоваракларнинг кредитидида** қопланган, сотилган ёки диспозиция қилинган активларнинг суммаси акс эттирилади.

19967 **Тахлил хисоб** активлар тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

19969 **Бошқа активлар бўйича қурилиши мумкин бўлган зарарларни қоплаш зарҳисаси (контр-актив)**

20000 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** алоҳида «Зарарларни қоплаш зарҳисаси» ҳисобоварақлари кўзда тутилма-ган активлар бўйича қурилиши мумкин бўлган зарар-ларни қоплаш зарҳисаси ҳисобга олинади.

21400 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ташкил этилган захи-ра суммаси ва ёки захиранинг ўсиш суммаси акс эт-тирилади.

21402 **Хисобоваракларнинг дебетидида** захиранинг бекор қилинган ва ёки қаймайш суммаси акс эттирилади.

21404 **Тахлил хисоб** хар бир актив тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

21406 **Хисобоваракларнинг дебетидида** курсатилган хизматлар учун олдидан тўланган харажатлар суммаси акс эт-тирилади.

21408 **Хисобоваракларнинг кредитидида** курсатилган хизматлар ҳақида ба-жарилганда тўланадиган ва ҳисобдан чиқари-ладиган суммалар акс эттирилади.

21410 **Тахлил хисоб** хар бир шартнома бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

21412 **Ломбард** ходимлари билан бўладиган хисоб-китоблардаги ундириб олиниши лозим бўлган маблаглар

21414 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбард ходимла-рига хизмат сафари харажатлари учун аванслар, ортқича ҳисобланган иш ҳақи ёки муқофот (бадал) тарқасида тўланган маблағ, шунингдек, жавобгар шахс томонидан етказилган зарар ҳисобга олинади.

21416 **Хисобоваракларнинг дебетидида** ходимларга ҳисоб-ланган ва тўланган суммалар акс эттирилади.

21418 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ҳисобоварақлар ва тў-ланган суммаларни қоплаш акс эттирилади.

21420 **Тахлил хисоб** хар бир ходим учун алоҳида шах-сий ҳисобоварақларда олиб борилади.

21422 **Товар-моддий қимматликлар** учун тўланган маблаглар

21424 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** товар-моддий қиммат-ликлар (асосий воситалар, кам баҳоли ва тез эски-рувчи буюмлар учун ҳамда бошқа товар-мод-дий қимматликлар учун аванс тўловлар) учун ўтказиладиган маблағлар ҳисобга олинади.

21426 **Хисобоваракларнинг дебетидида** товар-моддий қиммат-ликлар учун ўтказилган маблағлар акс эттирилади.

21428 **Хисобоваракларнинг кредитидида** товар-мод-дий қимматликлар оморига кириш қилинганда тўланадиган ёки ҳисобдан чиқариладиган сумма акс эттирилади.

21430 **Тахлил хисоб** хар бир шартнома бўйича алоҳида шах-сий ҳисобоварақларда олиб борилади.

21432 **Олинмиши лозим бўлган маблаглар** ҳисобоварақлари бўйича қурилиши мумкин бўлган зарарларни қоплаш зарҳисаси (контр-актив)

21434 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** ломбард томонидан таърифланган активларга мос тушмайдиган бошқа активлар ҳисоби олиб борилади.

21436 **Хисобоваракларнинг дебетидида** бошқа активлар қийма-ти акс эттирилади.

21438 **Хисобоваракларнинг кредитидида** қопланган, сотилган ёки диспозиция қилинган активларнинг суммаси акс эттирилади.

21440 **Тахлил хисоб** активлар тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

21442 **Бошқа активлар бўйича қурилиши мумкин бўлган зарарларни қоплаш зарҳисаси (контр-актив)**

21444 **Хисобоваракларнинг таърифиди:** алоҳида «Зарарларни қоплаш зарҳисаси» ҳисобоварақлари кўзда тутилма-ган активлар бўйича қурилиши мумкин бўлган зарар-ларни қоплаш зарҳисаси ҳисобга олинади.

21446 **Хисобоваракларнинг кредитидида** ташкил этилган захи-ра суммаси ва ёки захиранинг ўсиш суммаси акс эт-тирилади.

21448 **Хисобоваракларнинг дебетидида** захиранинг бекор қилинган ва ёки қаймайш суммаси акс эттирилади.

21450 **Тахлил хисоб** хар бир актив тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

21452 **Хисобоваракларнинг дебетидида** захиранинг бекор қилинган ва ёки қаймайш суммаси акс эттирилади.

21454 **Тахлил хисоб** хар бир актив тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобоварақларда олиб борилади.

21456 **МАЖБУРИЯТЛАР**
21458 **ЖАЛЕ ҚИЛИНГАН ҚАРЗ МАБЛАГЛАРИ**
21460 **Таъсисчиларнинг қарз маблаглари**

21600	ОЛИНГАН КРЕДИТЛАР Банкалардан олинган киска муддатли кредитлар	22410	Олинган кредитлар бўйича хисобланган фозилар
21602	Банкалардан олинган узоқ муддатли кредитлар		
21609	Бошқа кредиторлардан олинган киска муддатли кредитлар		
21692	Бошқа кредиторлардан олинган узоқ муддатли кредитлар		
21696	Кредитлар		
22100	Юрридатли хисобварақлар ўз ҳуқуқиятлари бўйича бир хил бўлган учун уларнинг таърифиди умумлаштирилган ҳолда берилмоқда.		
22102	ЛИЗИНГ БУЙИЧА МАЖБУРИЯТЛАР Бошқа лизинг берувчилар олдидати лизинг бўйича мажбуриятлар	22500	Хисобварақнинг таърифиди: лизинг бўйича мажбуриятлар
22104	Юрридатли хисобварақлар ўз ҳуқуқиятлари бўйича бир хил бўлган учун уларнинг таърифиди умумлаштирилган ҳолда берилмоқда.		
	Хисобварақларнинг таърифиди: лизинг бўйича мажбуриятлар хисоби олин бўрилди.		
	Хисобварақларнинг кредитида лизингта олинган мүлкнинг ҳақиқий қиймати билан минимал лизинг тўловларининг қайси бировининг қиймати кичик бўлса, унда шартнома асос этириллади.		
22402	Тавсисларнинг қара маълумлари бўйича хисобланадиган фозилар		
22404	Бошқа шахслардан жалб қилинган қара маълумлари бўйича хисобланган фозилар	22504	Лизинг бўйича хисобланган фозилар
	Юрридатли кўрсатилган балис хисобварақлари ўз ҳуқуқиятлари бўйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таърифиди умумлаштирилган бўрилмоқда.		
	Хисобварақнинг таърифиди: лизинг бўйича мажбуриятлардан ҳамда бошқа шахслардан жалб қилинган қара маълумлари бўйича хисобланган, лекин тўлганмаган фозилар хисоби олин бўрилди.		
	Хисобварақнинг кредитида тўлганлиги лизинг бўлган хисобланган фозилар суммаси асос этириллади.		
	Хисобварақнинг дебетида тўлганлиги фозилар суммаси асос этириллади.		

56102	УЧУН ҚИЛИНГАН БОШҚА ХАРАЖАТЛАР Иш хақи	56114	Иктимойи суғурта бўйича бадаллар
	Хисобварақнинг таърифиди: хизматчиларнинг меҳнатидаги иш хақи (меҳнат шартномаси ва фуқаролик ҳуқуқий тусда тўлган шартномаси билан баҳарланган) иш вақтидан ташқари қилинган ишлар, давлат олиш ва байрам кунларидан ишлар, мусфот бўлиш (қилиш, бажарилган машур ишлар учун натижалар бўйича ва бошқалар учун), қўл йирик иш тажриба ва помбардари назари ва қонунчиликка мувофиқ помбардари бошқа тўловлар учун харажатлар хисоби олин бўрилди.		
	Хисобварақнинг дебетида иш хақи қилинган харажатлар суммаси асос этириллади.	56200	ИЖРАДА ТҮЛОВ
56106	Хисобварақнинг таърифиди: лизинг бўйича мажбуриятлар (мохияти бўйича кредитлар бўлган бошқа операциялар) бўйича хисобланган, лекин тўлганмаган фозилар хисоби олин бўрилди.	56206	Электр энергияси ва қишлоқ тармоқлари харажатлари
	Хисобварақнинг дебетида тўлганлиги фозилар суммаси асос этириллади.	56210	Ташкирлар ва таъминот харажатлари
	Хисобварақнинг кредитида лизинг бўйича мажбуриятларнинг қайтарилиши суммаси асос этириллади.	56214	Қўрғаш хизмати харажатлари
	Бошқа мажбуриятлар бўйича хисобланган фозилар суммаси асос этириллади.	56218	Қўрғаш хизмати балис хисобварақлари ҳуқуқияти бўйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таърифиди умумлаштирилган бўрилмоқда.
	Хисобварақнинг дебетиде тўлганлиги солиқлар суммаси асос этириллади.		
	Хисобварақнинг кредитида лизинг бўйича мажбуриятларнинг қайтарилиши суммаси асос этириллади.		
	Хисобварақнинг дебетиде тўлганлиги солиқлар суммаси асос этириллади.		
	Хисобварақнинг дебетиде лизинг бўйича мажбуриятларнинг қайтарилиши суммаси асос этириллади.		

Хисобварақнинг дебетида лизинг жадвали бўйича тўланадиган лизинг суммаси акс эттирилади.
 Ҳисобварақнинг кредитида нотўғри ҳисобланган фоизларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

БОШҚА ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР
 Бошқа фоизли харажатлар

Хисобварақнинг таъриф: юқорида таърифланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизли харажатлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг дебетида туланган фоизлар суммаси, шунингдек, бошқа мажбуриятлар бўйича тўланадиган лизинг суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг кредитида нотўғри ҳисобланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизли харажатларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

БОШҚА ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР
 Бошқа фоизли харажатлар

Хисобварақнинг таъриф: юқорида таърифланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизли харажатлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг дебетида туланган фоизлар суммаси, шунингдек, бошқа мажбуриятлар бўйича тўланадиган лизинг суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг кредитида нотўғри ҳисобланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизли харажатларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР
 Курсатилган хизматлар ва воситачилик харажатлари

Хисобварақнинг таъриф: ломбардларга курсатилган хизматлар учун қилинган харажатлар ва воситачилик харажатлари ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг дебетида сарф қилинган харажатлар суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг кредитида нотўғри туланган харажатларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

БОШҚА ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР
 Асосий воситаларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар

Бошқа хусусий мулклар/активларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар

Юқорида курсатилган баланси ҳисобварақлари хусусияти бўйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таърифидан умумлаштирилиб берилмоқда.

Хисобварақларнинг таъриф: мазуқ ҳисобварақларда асосий воситаларни ва бошқа хусусий мулкларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақларнинг дебетида асосий воситаларни ва бошқа хусусий мулкларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар суммаси акс эттирилади.

Хисобварақларнинг кредитида нотўғри қўрилган зарарларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

Бошқа фоизсиз харажатлар

Хисобварақнинг таъриф: юқорида таърифланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизсиз харажатлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг дебетида юқорида таърифланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган амалга оширилган фоизсиз харажатлар ҳисоби акс эттирилади.

Хисобварақнинг кредитида нотўғри туланган харажатларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

ЛИЗИНГ БҲЙИЧА ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР
 Лизинг бўйича фоизли харажатлар

Хисобварақнинг таъриф: лизинг бўйича фоизли харажатлар ҳисоби олиб борилади.

54900
54902

55100
55106

55900
55902
55906

53100
53101

53105

53195

53196

54400
54401

22508

22510

22512

22800
22812

22896

22814

28000
28001

28002

28003

28805

Грант маблағлари олинган грантлар томонидан олинган грантлар ҳисоби ортирилади.
 Ҳисобварақнинг кредитида олинган грантлар суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг дебетида грантлар билан боғлиқ шартлар бажарилишига қўра ломбард даромадига ўтказилмайдиган ёки грант шартлари бажарилмаган тақдирда қайтариладиган суммалар акс эттирилади.

Тахлиллий ҳисоб алоҳида шахсий ҳисобварақларда олиб борилади.

Бошқа мuddати узайтирилган даромадлар

Хисобварақнинг таъриф: олдидан олинган ва уларнинг амалда ишлаб толинганлигига қараб даврий равишда даромадга ўтказилмайдиган, хизматлар курсатилмаган қадар ломбард даромад сифатида акс эттириш мумкин бўлмаган, мажбурият сифатида акс эттириб турилмайдиган бошқа мuddати узайтирилган даромадлар (ижара бўйича олинган бунрак ва бошқа фоизсиз операциялар, пул олинган) ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг кредитида олинган бунрак суммалари акс эттирилади.

Хисобварақнинг дебетида ломбард даромадига ўтказилган ишлаб толинган даромадлар суммаси ҳисобдан чиқарилади.

Тахлиллий ҳисоб даромадлар тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобварақларда олиб борилади.

БОШҚА МАЖБУРИЯТЛАР
 Миқозлар билан ҳисоб-китоблар

Хисобварақнинг мақсади: миқозлар билан амалга оширилмайдиган операциялар бўйича турли тўловлар (гаровга олинган мол-мулкни сотишдан келиб тушган маблағлар, миқозлардан ортиқча келиб тушган пул маблағлари ва ҳоказо) ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг кредитида туланадиган лозим бўлган маблағлар суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг дебетида белгилаган мақсадга бўйича маблағларнинг ҳисобдан чиқарилиши акс эттирилади.

Тахлиллий ҳисоб хар бир миқоз бўйича алоҳида шахсий ҳисобварақларда олиб борилади.

Товар-моддий қимматликлар ва курсатилган хизматлар учун туланадиган маблағлар

Хисобварақнинг таъриф: олинган товар-моддий қимматликлар ва курсатилган хизматлар учун туланадиган лозим бўлган маблағлар суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг дебетида товар-моддий қимматликлар ва курсатилган хизматлар учун туланган маблағлар суммаси акс эттирилади.

Тахлиллий ҳисоб хар бир кредитор ваёки тўловлар тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобварақларда олиб борилади.

Ломбард ҳодимлари билан ҳисоб-китоблардаги туланиши лозим бўлган маблағлар

Хисобварақнинг таъриф: иш хақи, пенсия, алимент, болалар ёрдам пули, моддий ёрдам, депонданланган иш хақи, бошқа муфосотлар ёки етказилган зарарлар учун ҳисобланган маблағлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг кредитида туланиши лозим бўлган ҳисобланган маблағлар акс эттирилади.

Хисобварақнинг дебетида берилган маблағлар суммаси акс эттирилади.

Тахлиллий ҳисоб хар бир тўлов тури бўйича алоҳида шахсий ҳисобварақларда олиб борилади.

Ижара (операцион ижара) бўйича туланиши лозим бўлган маблағлар

Хисобварақнинг таъриф: операцион ижара бўйича ҳисобланган мажбуриятлар ҳисоби олиб борилади.

54900
54902

55100
55106

55900
55902
55906

53100
53101

53105

53195

53196

54400
54401

54900
54902

55100
55106

55900
55902
55906

53100
53101

53105

53195

53196

54400
54401

Ҳисобварақнинг дебетида нотўғри олинган фойдаларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

БОШҚА ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР
 Бошқа фоизли харажатлар

Хисобварақнинг таъриф: юқорида таърифланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизли харажатлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг дебетида туланган фоизлар суммаси, шунингдек, бошқа мажбуриятлар бўйича тўланадиган лизинг суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг кредитида нотўғри ҳисобланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизли харажатларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР
 Курсатилган хизматлар ва воситачилик харажатлари

Хисобварақнинг таъриф: ломбардларга курсатилган хизматлар учун қилинган харажатлар ва воситачилик харажатлари ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг дебетида сарф қилинган харажатлар суммаси акс эттирилади.

Хисобварақнинг кредитида нотўғри туланган харажатларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

БОШҚА ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР
 Асосий воситаларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар

Бошқа хусусий мулклар/активларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар

Юқорида курсатилган баланси ҳисобварақлари хусусияти бўйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таърифидан умумлаштирилиб берилмоқда.

Хисобварақларнинг таъриф: мазуқ ҳисобварақларда асосий воситаларни ва бошқа хусусий мулкларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақларнинг дебетида асосий воситаларни ва бошқа хусусий мулкларни сотиш ёки диспозиция қилишдан қўрилган зарарлар суммаси акс эттирилади.

Хисобварақларнинг кредитида нотўғри қўрилган зарарларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

Бошқа фоизсиз харажатлар

Хисобварақнинг таъриф: юқорида таърифланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган фоизсиз харажатлар ҳисоби олиб борилади.

Хисобварақнинг дебетида юқорида таърифланган туруқм хисобварақларга мос тушмайдиган амалга оширилган фоизсиз харажатлар ҳисоби акс эттирилади.

Хисобварақнинг кредитида нотўғри туланган харажатларнинг қайтарилиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф» фойда (зарар) (актив-пассив) ҳисобварақига ўтказилмайдиган фойда суммаси акс эттирилади.

ЛИЗИНГ БҲЙИЧА ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР
 Лизинг бўйича фоизли харажатлар

Хисобварақнинг таъриф: лизинг бўйича фоизли харажатлар ҳисоби олиб борилади.

29807	Хисобвараққинг кредитида операцияон ижара буйича тулуш учун хисобланган (харажат) сумага акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида операцияон ижара буйича тулуш учун хисобланган суммаларни туланган ёки хисобдан чиқарилган суммалари акс эттирилади. Тахлилий хисоб хар бир ижара берувчи буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда олиб борилиди. Туланган лозим бўлган дивидендлар Хисобвараққинг таърифиди: ломбард томонидан эълон қилинган, лекин хали туланмаган дивидендларнинг хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида туланган лозим бўлган хисобланган дивидендларнинг суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида туланган дивидендларнинг суммаси акс эттирилади. Тахлилий хисоб алоҳида шахсий хисобвараққиларда олиб борилиди. Таъхисчилар томонидан устас фондиди охириш максудида бўйилган маблағлар Хисобвараққинг таърифиди: таъхисчиларнинг устас фондиди охириш максудида киритилган маблағлари хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида устас фондиди охириш максудида киритилган маблағлар суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида устас фондиди охириш таъхисчилар маблағлар суммаси акс эттирилади. Тахлилий хисоб хар бир таъхисчи буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда олиб борилиди. Бошқа мажбурийлар Хисобвараққинг таърифиди: юқорида кўрсатилган турли таъхисларга мос тушмайди операцияонлар хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида маблағлар келиб тушиш акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида маблағларнинг хисобдан чиқарилиши акс эттирилади. Тахлилий хисоб операциялар турли буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда олиб борилиди. КАПИТАЛ ЛОМБАРДНИНГ УСТАВ ФОНДИ Хисобвараққинг таърифиди: устас фондидати таъхис суммасида белгиланган умумий тулушларнинг (гул ифодасида) йилнинг хисобида олинадиган. Хисобвараққинг кредитида таъхисчилардан олган тулуш суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида ломбарддан чиқиб кетган таъхисчиларга қайтарилган тулушлар суммаси акс эттирилади. Тахлилий хисоб хар бир таъхисчи буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда олиб борилиди. ЗАХИРА КАПИТАЛИ Умумий захира фонди Хисобвараққинг таърифиди: урнатилган тартиб-мувофиқ, умумий мақсадлар учун ломбарднинг таъхисчилардан фондида хисобдан ажратилган маблағлар хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида йил охирида фонддан умумий захира фондига ўтказилган маблағларнинг суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида умумий захира фонддан маълум мақсадлар учун хисобдан чиқарилган маблағлар суммаси акс эттирилади. Тахлилий хисоб хар бир мақсад буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда қўрилади. Текинга олинган мулклар Хисобвараққинг таърифиди: ломбард таъхисчиларидан текинга олинган мулклар қиймати хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида таъхисчилардан текинга олинган мулклар қиймати акс эттирилади.	30908	Хисобвараққинг дебетида урнатилган тартиб-мувофиқ таъхисчилардан фондида хисобига ўтказилган суммалар акс эттирилади. Тахлилий хисоб битта шахсий хисобвараққилда олиб борилиди. Бошлангич қийматга нисбатан баҳолаш қиймати ошган суммаси Хисобвараққинг таърифиди: ломбарднинг асосий воқеалари ва номоддий активлари бозор қийматининг ўсиши натижасида бошлангич қийматга нисбатан қийматининг ошган микдори хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида ломбарднинг асосий воқеалари ва номоддий активлари қийматининг баланс қийматига нисбатан ошган микдори акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида баҳолаётган асосий воқеа ва номоддий актив сотилганда ёки бошқа йил билан хисобдан чиқарилганда, улар қийматининг ошган микдори, шунингдек, ломбарднинг асосий воқеалари ва номоддий актив қийматининг баланс қийматига нисбатан пасайиб кетishi ва урнатилган тартибта мувофиқ, таъхисчилардан фондида хисобига ўтказилган суммалар хисобдан чиқарилади. Тахлилий хисоб хар бир баҳоланган асосий воқеа ва номоддий актив буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда олиб борилиди. ТАКСИМЛАНМАГАН ФОНДИ Таъхисчилардан фондида (актив-пасив) Хисобвараққинг таърифиди: ломбарднинг ўтган молиявий фаоллиги давомида олган таъхисчилардан фондидаси (зарар)нинг хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида ломбарднинг 31206-хисобвараққилдан ўтказилган соф фондида захира капиталдан таъхисчилардан фондида ўтказилган суммалар акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида таъхисчилардан фондида хисобдан хар хил фондлар учун ажратилган, 31206-хисобвараққилдан ўтказилган зарарлар суммаси, шунингдек, таъхисчилар қарори билан ломбарднинг устас фондига қилинган хайти инвестиция (сўнае-сўнае)нинг суммалари акс эттирилади. Тахлилий хисоб битта шахсий хисобвараққилда қўрилади. Соф фонди (зарар) (актив-пасив) Хисобвараққинг таърифиди: хисобот йилида ломбард молиявий фаоллигининг натижаларида олган соф фонди (зарар) ҳамда ушбу давр давомида эълон қилинган дивидендлар суммаси хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида хисобот йилида ломбард томонидан олинган фондида (актив-пасив) таъхисчилардан фондида (актив-пасив) хисобвараққилдан зарарлар суммаси ҳамда нотўғри эълон қилинган дивидендларнинг қайтарилмиши акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида хисобот йилида ломбард томонидан қўрилган зарарлар, 31203-«Таъхисчилардан фондида (актив-пасив)» хисобвараққилдан ўтказилган фондлар суммаси, эълон қилинган дивидендлар, шунингдек, захира капиталга хисобвараққилга ўтказилган сумага акс эттирилади. Тахлилий хисоб соф фонди хисоби буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда қўрилади. ДАРМАДЛАР ДАРМАДЛАР ДЕПОЗИТЛАР БУЙИЧА ФОНДИ Дармадлар таърифиди: юқорида таърифланган депозитлар буйича фонди дармадлар Банктарданги жангарима депозитлар буйича фонди дармадлар Банктарнинг мудатли депозитлар буйича фонзи дармадлар Банкларида бошқа маблағлар буйича фонзи дармадлар Юқорида кўрсатилган баланс хисобвараққилари ўз хисобвараққиларида олиб борилиди.	31206	Хисобвараққинг таърифиди: хисобот йилида ломбард молиявий фаоллигининг натижаларида олган соф фонди (зарар) ҳамда ушбу давр давомида эълон қилинган дивидендлар суммаси хисоби олиб борилиди. Хисобвараққинг кредитида хисобот йилида ломбард томонидан олинган фондида (актив-пасив) таъхисчилардан фондида (актив-пасив) хисобвараққилдан зарарлар суммаси ҳамда нотўғри эълон қилинган дивидендларнинг қайтарилмиши акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида хисобот йилида ломбард томонидан қўрилган зарарлар, 31203-«Таъхисчилардан фондида (актив-пасив)» хисобвараққилдан зарарлар суммаси, эълон қилинган дивидендлар, шунингдек, захира капиталга хисобвараққилга ўтказилган сумага акс эттирилади. Тахлилий хисоб соф фонди хисоби буйича алоҳида шахсий хисобвараққиларда қўрилади. ДАРМАДЛАР ДАРМАДЛАР ДЕПОЗИТЛАР БУЙИЧА ФОНДИ Дармадлар таърифиди: юқорида таърифланган депозитлар буйича фонзи дармадлар Банктарданги жангарима депозитлар буйича фонзи дармадлар Банкларида бошқа маблағлар буйича фонзи дармадлар Юқорида кўрсатилган баланс хисобвараққилари ўз хисобвараққиларида олиб борилиди.
-------	--	-------	---	-------	--

12 **БАНК АХБОРТОМОАСИ** № 45 (1120), 2017 йил 9 ноябрь

44701	Сўда жараянидаги кредитлар буйича фонзи дармадлар Нотархиснинг ижро хати олинган кредитлар буйича фонзи дармадлар Юқорида кўрсатилган баланс хисобвараққилари ўз хисобвараққилари буйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таърифиди умумлаштирилиб берилмоқда. Хисобвараққинг таърифиди: сўда жараянида ҳамда нотархиснинг ижро хати олинган кредитлар буйича фонзи дармадлар хисоби қўрилади. Хисобвараққинг кредитида кредитлар буйича ишлаб топилган фонзи дармадлар суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида нотўғри хисобланган ёки олинган фонзларнинг суммаси, шунингдек, молиявий хисобот йилининг охирида ломбарднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фондида (зарар)» (актив-пасив)» хисобвараққилга ўтказилган фонзи дармадлар суммаси акс эттирилади. БОШҚА ФОНЗИ ДАРМАДЛАР Бошқа фонзи дармадлар Хисобвараққинг таърифиди: юқорида таърифланган турли хисобвараққиларга мос тушмайди ломбардларнинг хисобланган фонзи дармадлар хисоби қўрилади. Хисобвараққинг кредитида микозларнинг бошқа мажбурийлари буйича ишлаб топилган бошқа фонзи дармадлар суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида нотўғри хисобланган ёки олинган фонзларнинг кайтарилмиши ва ташкил қилинган захираларнинг қайтарилмиши суммаси, шунингдек, молиявий хисобот йилининг охирида ломбарднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фондида (зарар)» (актив-пасив)» хисобвараққилга ўтказилган дармадлар суммаси акс эттирилади.	44901	Хисобвараққинг таърифиди: юқорида таърифланган турли хисобвараққиларга мос тушмайди ломбардларнинг хисобланган фонзи дармадлар хисоби қўрилади. Хисобвараққинг кредитида микозларнинг бошқа мажбурийлари буйича ишлаб топилган бошқа фонзи дармадлар суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида нотўғри хисобланган ёки олинган фонзларнинг кайтарилмиши ва ташкил қилинган захираларнинг қайтарилмиши суммаси, шунингдек, молиявий хисобот йилининг охирида ломбарднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фондида (зарар)» (актив-пасив)» хисобвараққилга ўтказилган дармадлар суммаси акс эттирилади.	45200	ФОНЗИСЗ ДАРМАДЛАР Қўрилган хизматлар учун олинган дармадлар Хисобвараққинг таърифиди: ломбард томонидан қўрилган хизматлар, кредитларни расмийлаштирилган ҳамда бошқа хизматларни таъдими қилишдан олган дармадлар хисоби қўрилади. Хисобвараққинг кредитида қўрилган хизматлар учун ишлаб топилган дармадлар суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида нотўғри олинган дармадларнинг қайтарилмиши суммаси, шунингдек, молиявий хисобот йилининг охирида ломбарднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фондида (зарар)» (актив-пасив)» хисобвараққилга ўтказилган дармадлар суммаси акс эттирилади. БОШҚА ФОНЗИСЗ ДАРМАДЛАР Асосий воқеаларнинг ижраси буйича олинган дармадлар Хисобвараққинг таърифиди: ломбард томонидан асосий воқеалар объектлари ва бошқа хусусий мулкларнинг ижрасида берилган олинган дармадлар хисоби қўрилади. Хисобвараққинг кредитида асосий воқеалар объектлари ва бошқа хусусий мулкларнинг ижрасида берилган олинган дармадлар суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида нотўғри олинган ёки хисобланган фондларнинг қайтарилмиши суммаси, шунингдек, молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фондида (зарар)» (актив-пасив)» хисобвараққилга ўтказилган фондлар суммаси акс эттирилади. Асосий воқеаларнинг сотиш ёки диспозиция қилишдан олинган фондида Бошқа хусусий мулклар/активларнинг сотиш ёки диспозиция қилишдан олинган фондида Юқорида кўрсатилган баланс хисобвараққилари ўз хисобвараққилари буйича бир хил бўлганлиги учун уларнинг таърифиди умумлаштирилиб берилмоқда. Хисобвараққинг таърифиди: ломбарднинг асосий воқеаларини ва бошқа хусусий мулклар/активларнинг сотиш ёки диспозиция қилишдан олинган фондида хисоби қўрилади. Хисобвараққинг кредитида асосий воқеаларини ва бошқа хусусий мулклар/активларини сотиш ёки диспозиция қилишдан олинган фондида суммаси акс эттирилади. Хисобвараққинг дебетида нотўғри олинган фондларнинг қайтарилмиши суммаси, шунингдек, молиявий хисобот йилининг охирида ломбарднинг молиявий натижаси сифатида 31206-«Соф фондида (зарар)» (актив-пасив)» хисобвараққилга ўтказилган фондлар суммаси акс эттирилади.
-------	---	-------	--	-------	---

БИЗНЕС ЖАРАЁНЛАР

13

«Ўзсаноатқурилишбанк»: ишбилармонларга муваффақият улашиб

Бугунги кунда тижорат банклари фаолияти мамлакатимизни яқин беш йилда ривожлантириш мақсадида ишлаб чиқилган Ҳаракатлар стратегияси ҳамда «Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили» Давлат дастури ижросига қаратилган.

«Ўзсаноатқурилишбанк» акциядорлик тижорат банки ҳам мазкур долзарб дастурларда молия муассасалари олдида қўйилган вазифалардан келиб чиқиб, ўз комплекс чора-тадбирларини белгилаб олган. Улар қаторида аҳолига янада яқиндан туриб хизмат кўрсатиш, бизнесга оид лойиҳалари, гоё ва ишланмаларини ҳаётга татбиқ этишга кўмаклашиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаб, улар сифини кенгайтириш ишлари алоҳида ўрин олган.

Эътиборли жиҳати, муассасада бу борадаги ишлар тизимли ташкил этилди. Хусусан, банк марказий аппаратида махсус тузилма ташкил этилиб, минтақавий филиалларида аҳолини тадбиркорликка кенг жалб қилиш ва микрокредитлар беришга ихтисослашган бўлимлар фаолияти йўлга қўйилди.

– *Ўзбекистон доривор ўсимликларга бой ўлкалар сирасига киради, – дейди Наманган вилоятида фаолият юритувчи «Hergumed Farm» МЧЖ раҳбари Неъмат Азизов. – Шу боис кейинги йилларда мамлакатимизда Ҳукуматимиз раҳбари раҳнамолигида фармацевтика соҳасини ривожлантиришга, тармоқ бўйича истиқболли лойиҳаларни ишлаб чиқиб, уларни қисқа муддатда татбиқ этишга катта эътибор қаратилмоқда. Бунинг самараси ўларок, Маҳаллийлаштириш дастури доирасида жуда кўп турдаги дори воситаларини ўзимизда ишлаб чиқариш бошланди. Бу борада экспорт номенклатурасининг кенгайтиб бораётгани эса алоҳида аҳамият касб этади. Мана шундай устувор вазифалар ижросида корхонамиз ҳам ўз ҳиссасини қўшаётганидан мамнунмиз.*

Бироқ, бугун маҳаллий фармацевтика бозорида ўзига хос рақобат муҳити шаклландан бир пайтда жамиятимизнинг барқарор фаолият юритиши, аввало, давлатимиз томонидан берилётган шарт-шароитлар, қолаверса, «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ хизматлари билан боғлиқ эканлигини таъкидлаш ўринлидир.

Биз банкнинг молиявий кўмагида (ажратилган кредит 1,0 млн. АҚШ доллари миқдорига) корхонамизнинг технологик имкониятларини модернизациялаш-

га эришдик. Натижада бугунги кунга келиб, корхонамизда 225 нафар иш ўрни яратилди. «Ампициллин», «Бензилпенициллин», «Цефазолин», «Цефтриаксон», «Цефотаксим», «Оксампицин» каби ўнлаб турдаги дори воситалари тўла қувватда ишлаб чиқарилмоқда. 2016 йилда ички бозорни 48 млрд. сўмлик маҳсулот билан таъминлаган бўлсак, жорий йилнинг олти ойида ушбу кўрсаткич 70 млрд. сўмга тенг бўлди.

Таъкидлаш лозимки, «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ юртимизда қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш йўлида шиддат билан олиб борилаётган ислохотлар ижрочиларидан бири сифатида ҳам ўз фаолигини кўрсатмоқда. Буни муассаса мижозлари орасида ушбу тармоқ субъектларининг кўплиги ҳам тасдиқлайди. Ана шулардан бири Сурхондарё вилояти Сариосиё туманидаги «Surxon-mevasi» МЧЖдир.

– *Халқимиз турмуш фаровонлиги, дастурхонларимиз файзу баракаси кўп жиҳатдан аграр соҳа истиқболига боғлиқ, – дейди жамият раҳбари Икром Аҳмедов. – Шунинг учун қишлоқ ҳўжалигида бозор муносабатларини жорий этиш ва хусусий мулкчилик шаклини ривожлантиришга қаратилган фаол чора-тадбирлар амалга оширилаяпти. Бу эса қисқа муддатда ўзининг юсак самараларини бермоқда. Ўзим раҳбарлик қилаётган жамият фаолияти бунга мисолдир. Пахта ва ғалла етиштиришга ихтисослашган ҳўжалигимиз бугунги кунда кўп тармоқли субъектлар қаторидан ўрин олиб, нафақат ички, балки ташқи бозорга ҳам мева-сабзавот, дон маҳсулотларини етказиб бераётганлигини қайд этишим жоиздир. Айни пайтда агрофирмаимизнинг йиллик экспорт тушуми қарийб 338 минг АҚШ долларини ташкил этмоқда.*

Жамиятимизнинг бундай серқирра фаолияти, бизнесдаги муваффақиятида «Ўзсаноатқурилишбанк» АТБнинг катта ҳиссаси бор. Бир мавсумда корхонамиз ишлаб чиқариш қувватининг минг тоннага етиши мазкур банк томонидан ўз вақтида ажратилган (597 минг АҚШ доллари миқдорига) кредит эвазига юзага келди.

Назира МАВЛОНОВА.

«Навоий» эркин иқтисодий зонасида корхоналар сони иккитага кўпайди

«Навоий» эркин иқтисодий зонаси (ЭИЗ)да фаолият юритаётган 18 корхонада 100 дан ортиқ турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Худуддаги корхоналар сафига яна 2 ишлаб чиқариш тармоғи қўшилди.

«Навоий» ЭИЗда фаолият бошлаши учун Хитойнинг «Hebei New silk Road Import and Export trade» компанияси инвестицияси кўмагида «Zyong Tyang» хорижий корхонаси

ҳамда «Navai steklo lyuks» масъулияти чекланган жамиятига махсус гувоҳнома топширилди. Тадбирда «Навоий» ЭИЗдаги корхоналар учун кенг имконият ва имтиёзлар яратилаётгани таъкидланди. Келгусида худудда «Ягона дарча» маркази ташкил этиш режалаштирилган, бу тадбиркорларнинг муаммоларини шу ернинг ўзида тезкор ҳал этишга хизмат қилади.

– *Юртимиз тараққиётига хизмат қилиш, аҳолини иш билан таъминлаш тадбиркорларнинг ҳам зиммасидаги вазифадир, – дейди «Navai steklo lyuks» масъулияти чекланган жамияти раҳбари А.Ўрунов. – Шиша маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича фаолиятимизни янада кенгайтиришга қаратилган лойиҳалар истиқболли бўлишига ишонаман.*

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки вилоят филиали томонидан Корея Республикаси Экспорт-импорт банкининг маҳаллий тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш мақсадида ажратилган кредит линияси ҳақида ишбилармонларга зарур маълумот берилди. Мазкур хорижий кредит сармояларининг афзалликлари ва бошқа муҳим жиҳатлари хусусида сўз юритилди.

ЎЗА материали асосида.

Мақсад – сифатли хизмат

Бугун қишлоқ ҳўжалиги соҳасини сўғурталашда «Ўзагросуғурта» акциядорлик жамиятининг муҳим ўрни бор. Чунки бугун юртимизда 35 мингдан ортиқ фермер ҳўжаликлари айнан жамиятнинг хизматидан фойдаланиб келади.

Жамиятнинг асосий мақсади ҳам юридик ва жисмоний шахсларга ҳар томонлама қулай сўғурта хизматларини кўрсатиш, қишлоқ ва шаҳар аҳолисининг шахсий ҳақда мулкий манфаатлари ҳимоясини сўғурта йўли билан таъминлашдан иборатдир. Айни дамда шу вазифаларни самарали амалга ошириш учун «Ўзагросуғурта» акциядорлик жамиятининг республика бўйлаб 188 та

сон манфаатлари йили» Давлат дастури доирасида бажарилган ишлар ҳамда келгуси режалар ҳақида тўхталинди.

– *Жорий йилнинг 9 ойи якунига кўра, жисмоний ва юридик шахслар билан қарийб 2 млн.га яқин сўғурта шартномаси тузилди, сўғурта муқофотлари тушуми эса 105,8 млрд. сўмни ташкил этди, – дейди «Ўзагросуғурта» АЖ бошқаруви Юридик департаменти бошлиғи*

ликаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 4 мартдаги қароридан келиб чиқиб, деҳқон ҳўжаликлари ва аҳоли хонадонларида паррандачилик маҳсулотлари, лимон, унаби, ёнғок етиштириш ва иссиқхоналар ташкил этиш мақсадида тижорат банклари ажратаётган кредитларни сўғурталаш учун 956 та сўғурта шартномаси тузилиб, унинг тариф ставкаси имтиёзли равишда 1 фоиз этиб белгиланди. Бу эса мижозларнинг янада кўпайишига замин яратди.

Қайд этиш жоизки, жамият тизимида сўғурта даъволарини кўриб чиқишни такомиллаштириш ҳамда мижозларга етказилган зарарни тез муддатда тўлаб бериш самардорлиги доимий равишда ошириб борилаётган. Жорий йилнинг 9 ойи давомида жами 15 472 та ариза бўйича 82 млрд. сўмлик сўғурта тўловлари амалга оширилди. Аҳоли сўғуртаси бўйича 9397 дондан зиёд сўғурта шартномаси юзасидан 9 ойда 6,5 млрд. сўмдан ортиқ сўғурта товонлари тўланиб, аҳолининг мулкий манфаатлари ҳимоя қилинди.

Сирасини айтганда, компания томонидан амалга оширилаётган ишларнинг барчаси юртимиз аҳолини сифатли сўғурта хизматлари билан таъминлашга қаратилган.

Бобур МУҲАММАДИЕВ.

Жорий йилнинг 9 ойи давомида жами 15 472 та ариза бўйича 82 млрд. сўмлик сўғурта тўловлари амалга оширилди. Аҳоли сўғуртаси бўйича 9397 дондан зиёд сўғурта шартномаси юзасидан 9 ойда 6,5 млрд. сўмдан ортиқ сўғурта товонлари тўланиб, аҳолининг мулкий манфаатлари ҳимоя қилинди.

худудий бўлинмаси, 525 та агентлик шохобчаси ва 12 та сўғурта маркази 100 дан ортиқ сўғурта турлари бўйича аҳолига ўз хизматларини кўрсатиб келмоқда.

Яқинда Ўзбекистон Миллий матбуот марказида бўлиб ўтган анжуман ҳам «Ўзагросуғурта» акциядорлик жамиятининг тўққиз ойда аҳолига кўрсатилган сўғурта хизматлари хусусида бўлди. Унда компания томонидан «Халқ билан мулоқот ва ин-

Илҳом Эшонқулов. – Шу билан бирга, аҳолига кўрсатилаётган сўғурта хизматлари кўламининг янада кенгайтириш мақсадида имтиёзли сўғурта тарифларини қўллаган ҳолда акциялар ташкил этиб келмоқдамиз. Жумладан, «Ёнгиндан сақланинг» деиб номланган акция доирасида «Бунёдкор», «Тежамкор», «Тадбиркор», «Манфаатдор» каби бир қатор сўғурта полислари ишлаб чиқилди. Ўзбекистон Респуб-

Ўзбекистон Республикаси товар-хонашэ биржаси
2017 йил 30 октябрдан 3 ноябргача бўлган
биржа (ички бозор) нархлари котировкаси

Маҳсулотларнинг номи	Жорий котировка* (сўмда тоннаси учун)	Нархлардаги ўзгаришлар		
		динамика	(сўмда)	(%)
Автобензин АИ-80	3 713 542	▼	-155 876	-4,0%
Автобензин АИ-91	4 336 114	ўзгармаган	0	0%
Азотли-олтингургут ўғит (қолда)	706 620	ўзгармаган	0	0%
Азот-фосфор ўғит (қолда)	847 000	ўзгармаган	0	0%
Аммиакли селитра кальцийли (қолда)	795 306	ўзгармаган	0	0%
Аммофос 46:10 (қадоқланмаган)	1 757 712	ўзгармаган	0	0%
Арматура 25 ст 35 ГС	7 080 977	ўзгармаган	0	0%
Қурилиш битуми БН 90/10	3 949 092	ўзгармаган	0	0%
Дизель ёқилғиси	5 545 973	▼	-6 751	-0,1%
Қурилишга оид оҳак (қадоқланмаган)	1 117 647	▼	-343 093	-23,5%
Карбамид (қолда)	627 500	ўзгармаган	0	0%
Квадрат 20 ст 3 СП	4 139 638	ўзгармаган	0	0%
Техник керосин	5 516 667	ўзгармаган	0	0%
Озиқ-овқат сирка кислотаси 70%	3 231 000	▲	200	0,01%
Нефть кокси	593 583	ўзгармаган	0	0%
Қумоқланмаган омухта ем	2 710 000	ўзгармаган	0	0%
Ем аралашмаси	614 429	▲	6 796	1,1%
Доира 100 ст 3 СП	2 589 995	ўзгармаган	0	0%
Линт 1-нав тип Б (класс олий)	4 068 999	▲	1 659 199	68,9%
Линт 2-нав тип Б (класс олий)	3 402 666	▲	1 735 267	104,1%
Зангламайдиған лист х.к. AISI 304.304L 4X1250X2500 мм	60 000 000	ўзгармаган	0	0%
Ўсимлик ёғи ПЭТ 1 л	4 645 226	▼	-233 959	-4,8%
Саноат мойи И-50А (литр)	12 000	ўзгармаган	0	0%
Мотор мойи Havoline Ultra S 5w30 (литр)	42 500	ўзгармаган	0	0%
Писта ёғи ПЭТ 4,75 (литр)	10 500	ўзгармаган	0	0%
Гидроизоляцияцион том ёпиш битум-полимер мастика	4 850 000	ўзгармаган	0	0%
Рулонли гидроизоляцияцион том ёпиш материали (дона)	140 000	ўзгармаган	0	0%
Мис ўрамаси	57 182 505	▼	-1 181 131	-2,0%
Бугдой уни 1-нав	884 281	▼	-4 305	-0,5%
Бугдой уни олий нав	1 269 072	▲	376	0,03%
Хўжалик совуни 70% (дона)	1 649	▼	-351	-17,6%
Натрий бикарбонат – ош содаси 1-нав (қолда)	2 879 760	ўзгармаган	0	0%
Нефть парафини	6 500 000	ўзгармаган	0	0%
Полипропилен В-320 (SB) (АҚШ долларида)	1 069	ўзгармаган	0	0%
Полиэтилен F-0120	12 151 641	ўзгармаган	0	0%
Портландцемент ССПЦ М-400 (қолда)	374 084	ўзгармаган	0	0%
Сим 6,3 ст 3	12 046 855	▲	693 395	6,1%
Ем учун дон 3-класс	880 000	ўзгармаган	0	0%
Ем учун дон 4-класс	787 404	▼	-7 298	-0,9%
Ем учун дон 5-класс	727 783	▼	-7 357	-1,0%
Шакар	4 319 910	ўзгармаган	0	0%
Суюлтирилган газ	1 730 020	▼	-238 954	-12,1%
Мойли солидол смазка	11 600 000	ўзгармаган	0	0%
Кальцийлаштирилган сода (қолда)	1 021 523	▼	-946	-0,1%
Техник туз	190 000	ўзгармаган	0	0%
Алюминий қотишмалари АК7	16 744 444	ўзгармаган	0	0%
Пўлат тунука г.к 6x1500x6000	7 350 000	ўзгармаган	0	0%
Пўлат сим ВР-1 д 5мм	6 900 000	ўзгармаган	0	0%
Сайқалланган ойна М1-СВР қалинлиги 3,5 мм	38 477	▲	416	1,1%
Шишали банка 3 л (дона)	1 383	▲	34	2,5%
Сульфат аммоний (қадоқланмаган)	424 320	▲	22 430	5,6%
Калий сульфати (қадоқланмаган)	5 673 000	ўзгармаган	0	0%
Суперфосфат (қадоқланмаган)	487 806	ўзгармаган	0	0%
Труба 20x2,8 (метр)	12 620	ўзгармаган	0	0%
Пўлат труба 159x4,0 ст 3 (метр)	107 111	ўзгармаган	0	0%
Бурчак 30 ст 3 СП	5 375 799	ўзгармаган	0	0%
Қумир 2 БОМСШ-Б2 0-50	189 304	ўзгармаган	0	0%
Швеллер 16	8 400 000	ўзгармаган	0	0%
Пахта чигити шелухаси	493 897	▲	197	0,0%
Шифер 8 тўлқинли	39 023	▲	5 916	17,9%
Шрот (қунгабоқар)	1 250 000	ўзгармаган	0	0%
Шрот (соя)	5 800 000	ўзгармаган	0	0%
Пахта чигити шроти (қунжараси)	993 535	▲	62	0,01%
Арпа	683 615	▼	-71 736	-9,5%

* Маҳсулотлар котировкаси охириги ҳафтадаги савдо натижалари асосида шакллантирилади. Ҳисобот ҳафтаси давомида биржа савдоларида қўйилмаган ёки сотилмаган товарлар учун котировка бўлиб ўтган охириги савдолар натижалари асосида шакллантирилади.

Биржа листингини ўтказиш тартибига қўра, сўнги 3 ойда товарга талаб бўлмаган, ушбу товар билан битимлар мунтазам тузилмаган тақдирда маҳсулот биржа котировка варагидан чиқарилади.

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки томонидан
2017 йил 7 ноябрдан бошлаб ўрнатилган
хорижий валюталарнинг сўмга
нисбатан расмий курси

Валюта номи	Курс	Курсдаги ўзгаришлар		
		динамика	(сўмда)	(%)
1 АҚШ доллари	8 067,62	▼	-10,50	-0,13%
1 Евро	9 367,31	▼	-13,81	-0,15%
1 Россия рубли	136,62	▼	-2,65	-1,90%
1 Хитой юани	1 216,84	▲	0,90	0,07%
1 Чехия кронаси	364,98	▼	-1,47	-0,40%
1 Венгрия форинти	30,16	▼	-0,10	-0,33%
1 Ҳиндистон рупийси	124,68	▲	0,19	0,15%
1 Эрон риали	0,23	▼	0,00	0,00%
1 Исроил шекели	2 299,97	▲	11,55	0,50%
1 Япония иенаси	70,56	▼	-0,57	-0,80%
1 Қозоғистон тенгеси	24,08	▼	-0,06	-0,25%
1 Жанубий Корея вони	7,23	▲	0,04	0,56%
1 Қувайт динари	26 652,20	▼	-56,74	-0,21%
1 Қирғизистон соми	116,68	▼	-1,26	-1,07%
1 Малайзия ринггити	1 903,41	▼	-3,16	-0,17%
1 Канада доллари	6 318,62	▲	20,38	0,32%
1 Сингапур доллари	5 913,38	▼	-3,36	-0,06%
1 Швейцария франки	8 061,17	▼	-38,82	-0,48%
1 БАА дирҳами	2 196,71	▼	-2,67	-0,12%
1 Миср фунти	458,13	▼	-0,85	-0,19%
1 Англия фунт стерлинги	10 545,99	▼	-69,47	-0,65%
1 Австралия доллари	6 175,76	▼	-23,39	-0,38%
1 Туркменистон манати	2 308,46	▼	-5,33	-0,23%
1 янги турк лираси	2 080,09	▼	-60,60	-2,83%
1 СДР	11 328,55	▼	-69,68	-0,61%
1 Афғонистон афғониси	118,29	▼	-0,21	-0,18%
1 Тожикистон сомони	916,93	—	0	0%
1 Беларусь рубли	4 069,42	▼	-10,44	-0,26%
1 Болгария леви	4 790,46	▼	-7,09	-0,15%
1 Бангладеш такаси	99,82	▲	2,22	2,27%
1 Украина гривнаси	299,36	▼	-2,29	-0,76%
1 Грузия лариси	3 102,93	▼	-64,96	-2,05%
1 Польша злотийси	2 206,02	▼	-3,17	-0,14%
1 Бразилия реали	2 434,19	▼	-61,83	-2,48%

ЎЗРВБ савдоларида
АҚШ долларининг сўмга нисбатан
ўрнатилган курси динамикаси

Сана	USD/UZS		
	курс	ўзгариш	ўзгариш (%)
2017 йил 9 октябр	8058,00	3,0	0,04%
2017 йил 10 октябр	8056,00	-2,0	-0,02%
2017 йил 11 октябр	8063,00	7,0	0,09%
2017 йил 12 октябр	8059,00	-4,0	-0,05%
2017 йил 13 октябр	8057,00	-2,0	-0,02%
2017 йил 16 октябр	8060,00	3,0	0,04%
2017 йил 17 октябр	8066,00	6,0	0,07%
2017 йил 18 октябр	8071,00	5,0	0,06%
2017 йил 19 октябр	8075,00	4,0	0,05%
2017 йил 20 октябр	8082,00	7,0	0,09%
2017 йил 23 октябр	8079,00	-3,0	-0,04%
2017 йил 24 октябр	8078,00	-1,0	-0,01%
2017 йил 25 октябр	8084,00	6,0	0,07%
2017 йил 26 октябр	8077,00	-7,0	-0,09%
2017 йил 27 октябр	8074,00	-3,0	-0,04%
2017 йил 30 октябр	8070,00	-4,0	-0,05%
2017 йил 31 октябр	8064,00	-6,0	-0,07%
2017 йил 1 ноябрь	8069,00	5,0	0,06%
2017 йил 2 ноябрь	8070,00	1,0	0,01%
2017 йил 3 ноябрь	8068,00	-2,0	-0,02%
2017 йил 6 ноябрь	8068,00	0	0%

СТАТИСТИКА

15

«Тошкент» РФБ нархлари индекси

Сана	Нарх	Ўзгариш	ҚҚ сони (бирликда)	Савдолар ҳажми (сўмда)
UCI				
03.11.2017	993,94	0	11 318	9 617 190
02.11.2017	993,94	0	40	182 000
01.11.2017	993,94	▲ 3.43	11 595	19 696 500
31.10.2017	990,51	0	42	1 050 000
30.10.2017	990,51	0	0	0
27.10.2017	990,51	▲ 0.11	5 387	5 009 200
26.10.2017	990,40	0	34 655	7 017 700
25.10.2017	990,40	0	9 110 896	8 199 806
24.10.2017	990,40	▼ -0.07	161 557	91 556 925
23.10.2017	990,47	▼ -0.06	1 515	13 515 000
Молия сектори				
03.11.2017	973,16	0	9 658	1 496 990
02.11.2017	973,16	0	0	0
01.11.2017	973,16	0	11 545	19 626 500
31.10.2017	973,16	0	0	0
30.10.2017	973,16	0	0	0
27.10.2017	973,16	▼ -0.32	5 000	5 000
26.10.2017	973,48	0	34 340	5 322 700
25.10.2017	973,48	0	9 110 896	8 199 806
24.10.2017	973,48	0	155 955	24 173 025
23.10.2017	973,48	▼ -0.09	600	1 020 000
Саноат				
03.11.2017	1 046,55	‡	0	0
02.11.2017	1 046,55	0	40	182 000
01.11.2017	1 046,55	0	0	0
31.10.2017	1 046,55	0	42	1 050 000
30.10.2017	1 046,55	0	0	0
27.10.2017	1 046,55	▲ 1.85	387	5 004 200
26.10.2017	1 044,70	0	115	1 495 000
25.10.2017	1 044,70	0	0	0
24.10.2017	1 044,70	▼ -0.40	3 659	16 313 500
23.10.2017	1 045,10	0	115	1 495 000
Қурилиш сектори				
03.11.2017	835,48	0	0	0
02.11.2017	835,48	0	0	0
01.11.2017	835,48	▲ 51.16	50	70 000
31.10.2017	784,32	0	0	0
30.10.2017	784,32	0	0	0
27.10.2017	784,32	0	0	0
26.10.2017	784,32	0	200	200 000
25.10.2017	784,32	0	0	0
24.10.2017	784,32	0	0	0
23.10.2017	784,32	0	0	0
Агросаноат мажмуаси				
03.11.2017	1 361,84	0	1 400	5 520 200
02.11.2017	1 361,84	0	0	0
01.11.2017	1 361,84	0	0	0
31.10.2017	1 361,84	0	0	0
30.10.2017	1 361,84	0	0	0
27.10.2017	1 361,84	0	0	0
26.10.2017	1 361,84	0	0	0
25.10.2017	1 361,84	0	0	0
24.10.2017	1 361,84	0	1 683	48 470 400
23.10.2017	1 361,84	0	0	0
Ижтимоий соҳа				
03.11.2017	1 062,10	0	0	0
02.11.2017	1 062,10	0	0	0
01.11.2017	1 062,10	0	0	0
31.10.2017	1 062,10	0	0	0
30.10.2017	1 062,10	0	0	0
27.10.2017	1 062,10	0	0	0
26.10.2017	1 062,10	0	0	0
25.10.2017	1 062,10	0	0	0
24.10.2017	1 062,10	0	0	0
23.10.2017	1 062,10	0	0	0
Бошқа соҳалар				
03.11.2017	1 445,36	0	260	2 600 000
02.11.2017	1 445,36	0	0	0
01.11.2017	1 445,36	0	0	0
31.10.2017	1 445,36	0	0	0
30.10.2017	1 445,36	0	0	0
27.10.2017	1 445,36	0	0	0
26.10.2017	1 445,36	0	0	0
25.10.2017	1 445,36	0	0	0
24.10.2017	1 445,36	0	260	2 600 000
23.10.2017	1 445,36	0	800	11 000 000

«Тошкент» РФБ савдолари якуни

Сана	Эмитент	Майдон	Савдо нархи	ҚҚ сони	Савдолар ҳажми (сўмда)
26.10.2017	«Оҳангаронцемент» АЖ	NC	1000	200	200 000
26.10.2017	«Электрқишлоққурилиш» АЖ	NC	13000	115	1 495 000
26.10.2017	«Ҳамкорбанк» АТБ	G1	155	34340	5 322 700
27.10.2017	«Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ	NC	19	37000	703 000
27.10.2017	«Kapital sug'urta» АЖ	G1	1	5000	5 000
27.10.2017	«Электрқишлоққурилиш» АЖ	G1	13000	383	4 979 000
27.10.2017	«Toshneftgazqurilish» АЖ	G1	6300	4	25 200
31.10.2017	«Олмалиқ КМК» АЖ	G1	4025	105	422 625
31.10.2017	«Тошкентвино Комбинати» ИИ АЖ	NC	25000	42	1 050 000
01.11.2017	«Туронбанк» АТБ	G1	1700	11495	19 541 500
01.11.2017	«Олмалиқ КМК» АЖ	G1	4830	3	14 490
01.11.2017	«Қизилқумцемент» АЖ	G1	1400	50	70 000
01.11.2017	«Туронбанк» АТБ	G1	1700	50	85 000
02.11.2017	«Олмазор кичик саноат зонаси» АЖ	NC	4550	40	182 000
03.11.2017	«Ҳамкорбанк» АТБ	G1	155	5115	792 825
03.11.2017	«Ҳамкорбанк» АТБ	G1	155	9658	1 496 990
03.11.2017	«Гранит» АЖ	G1	10000	260	2 600 000
03.11.2017	«Сурхонозиковкатсаноати» АЖ	G1	3943	1400	5 520 200
06.11.2017	«Туркистон» ХАТБ	G1	1000	162 728	162 728 000
06.11.2017	«Туркистон» ХАТБ	G1	1000	394 406	394 406 000
06.11.2017	«Туркистон» ХАТБ	G1	1000	357 739	357 739 000
06.11.2017	«Олмалиқ КМК» АЖ	G1	4830	51	246 330
06.11.2017	«Олмалиқ КМК» АЖ	G1	4025	143	575 575
06.11.2017	«Ипотека-банк» АТИБ	G1	0,9	100 000	90 000

САВДОЛАР ҲАЖМИ БЎЙИЧА БРОКЕРЛИК ИДОРАЛАРИ ТОП-10ЛИГИ, 30 кун давомида

№ БИ	Идора	Савдолар ҳажми (сўмда)
№ БИ - 00439	«ТошИнвестКом» ХК	2 533 761 865
№ БИ - 00416	«Alp omad invest» МЧЖ	2 500 011 690
№ БИ - 00443	«Kapital-Depozit» МЧЖ	1 936 814 300
№ БИ - 00450	«BBD» МЧЖ	1 355 196 218
№ БИ - 00447	«MulK-Sarmoya Brokerlik uyi» АЖ	136 389 530
№ БИ - 00453	«FULL STOCK GROUP» МЧЖ	115 516 800
№ БИ - 00472	«NAYMON INVEST CONSULTING» МЧЖ	67 840 400
№ БИ - 00382	«DALAL STANDARD» МЧЖ	55 528 200
№ БИ - 00434	«Ҳамкорбанк» АТБ	39 526 200
№ БИ - 00442	«HAMKOR DEPO INVEST» МЧЖ	37 470 475

БИТИМЛАР СОНИ БЎЙИЧА БРОКЕРЛИК ИДОРАЛАРИ ТОП-10ЛИГИ, 30 кун давомида

№ БИ	Идора	Битимлар сони (бирликда)
№ БИ - 00472	«NAYMON INVEST CONSULTING» МЧЖ	57
№ БИ - 00382	«DALAL STANDARD» МЧЖ	49
№ БИ - 00443	«Kapital-Depozit» МЧЖ	44
№ БИ - 00447	«MulK-Sarmoya Brokerlik uyi» АЖ	35
№ БИ - 00454	«Portfolio Investments» МЧЖ	24
№ БИ - 00450	«BBD» МЧЖ	23
№ БИ - 00462	«TSIAR DEPO» МЧЖ	21
№ БИ - 00434	«Ҳамкорбанк» АТБ	18
№ БИ - 00439	«ТошИнвестКом» ХК	15
№ БИ - 00453	«FULL STOCK GROUP» МЧЖ	14

БИТИМЛАР АЙЛАНМАСИ БЎЙИЧА ЛИСТИНГ КОМПАНИЯЛАРИ ТОП-10ЛИГИ, 30 кун давомида

Эмитент	Номинал қиймати (сўмда)	Савдолар ҳажми (сўмда)
«Савдогарбанк» АТБ	- 100	2 500 000 000
«Ташкент-Азия» АЖ	100	642 080 300
«Гулистон Экстракт Еғ» АЖ	1 999	115 171 200
«Электрқишлоққурилиш» АЖ	5000	51 454 000
«Олчазор Азия» АЖ	5 000	48 000 000
«Ҳамкорбанк» АТБ	155	30 992 715
«Туронбанк» АТБ	1 700	19 626 500
«Ипотека-банк» АТИБ	1,00	18 204 797
«Гранит» АЖ	2178,57	11 700 000
«BGSQ» АЖ	500,00	10 584 000

БИТИМЛАР СОНИ БЎЙИЧА ЛИСТИНГ КОМПАНИЯЛАРИ ТОП-10ЛИГИ, 30 кун давомида

Эмитент	Номинал қиймати (сўмда)	Битимлар сони (бирликда)
«Олчазор Азия» АЖ	5 000	40
«Олмалиқ КМК» АЖ	3 914	16
«Қизилқумцемент» АЖ	1 570	13
«Гулистон Экстракт Еғ» АЖ	1 999	13
«Ипотека-банк» АТИБ	1	12
«Электрқишлоққурилиш» АЖ	5 000	9
«Оҳангаронцемент» АЖ	1 000	6
«Ҳамкорбанк» АТБ	155	5
«Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ	19	5
«Ҳамкорбанк» АТБ	155	4

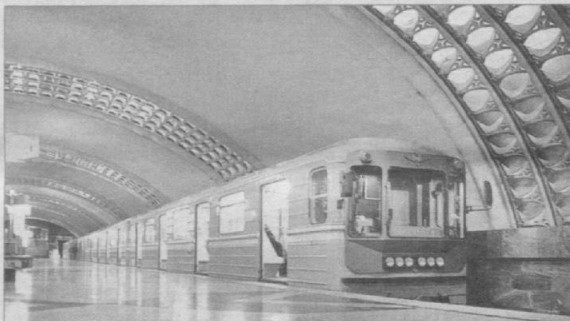
«Тошкент метрополитени – янги манзиллар сари»

Халқаро пресс-клубда бўлиб ўтган навбатдаги сессия ана шундай номланиб, унда Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан пойтахтимизда ер усти ҳалқа метро линиясини барпо этиш бўйича олиб борилган ишлар муҳокама этилди.

2016 йили Сергели йўналишида узунлиги 7 км.дан зиёд очиқ усулдаги метро, Юнусобод линиясида эса 3 та бекатдан иборат ер ости метро йўлини барпо этиш бўйича ҳаракатлар бошланган эди. Ушбу иншоотларда қурилиш-монтаж жараёнлари жадаллик билан юқори суръатларда давом этмоқда. Ҳозирда темир йўл қурувчиларига Тошкент шаҳри бўйлаб ер усти ҳалқа метро линиясини барпо этиш ишлари ҳам топширилди. Бу борада Юртбошимиз мазкур бунёдкорлик ишлари лойиҳаси ҳамда асосий йўналишлари билан танишиб, ушбу лойиҳани самарали амалга ошириш учун тегишли кўрсатмалар берди.

кент метрополитенининг «Дўстлик» бекатидан Қўйлик бозоригача бўлган саккизта бекатдан иборат қисми қурилади. Кейинчалик, у «Олмазор», «Беруний», «Бодомзор» ҳамда «Тўзель» бекатлари орқали яна «Дўстлик» бекатига туташтирилиб, яхлит метро ҳалқасини ташкил этади. Метро йўли Яшнобод, Учтепа, Олмазор, Юнусобод, Чилонзор ва Сергели туманларидан ўтади.

Айни пайтда баландлиги 6 метрлик мустақкам темир-бетон устунларни қуйиш ишлари олиб борилаёпти. Уларнинг устига эни салкам 11 метрлик мосламалар ўрнатилиб, «пўлат из»лар ётқизилгач, бир лойиҳанинг ўзида иккита поезд қарама-қарши

– Мазкур 2017-2021 йилларга мўлжалланган иншоот режаси «Боштранслейҳа» АЖ мутахассислари томонидан ишлаб чиқилиб, у беш босқичда амалга оширилади, – дейди «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ бошқаруви раиси ўринбосари, «Тошкент метрополитени» УК бошлиғи Ойбек Худойқулов. – Лойиҳага кўра, метронинг умумий узунлиги 52,1 км.ни ташкил этади. Метро йўналишининг 50,5 км. баландлиги 6 метрлик эстакадалар орқали ўтказилиб, унинг 1,6 км. ер устида қурилади. Линия 35 та бекатдан иборат бўлиб, унинг қурилиши жараёнида бирорта ҳам бино-иншоот ёки уй-жой бузилмайди.

Дастлабки босқичда Тош-

йўналишда ҳаракатланади.

Қурилишда тўлиқ ўзимизда ишлаб чиқарилаётган материаллардан фойдаланилмоқда. Буларнинг бари қурилиш ишларини тез ва сифатли бажариш, таннархининг эса арзон бўлишига хизмат қилади.

Таъкидлаш жоиз, ушбу муркаб иншоотни қуриш ишларига юртимизнинг энг тажрибали муҳандислари, конструкторлар, мутахассислар, малякали ишчилар жалб этилган. Шу билан бирга, жаҳонда тўпланган тажрибадан ҳам амалда кенг фойдаланилади. Асосий мақсад халқимизнинг узоғини яқин қилиш ҳамда халқаро андозалар даражасида хизмат кўрсатишни ташкил этишдан иборат.

Гулшан ЮСУПОВА.

«Қадимий Бухоро» туризм зонаси ташкил этилишида банк сармояс

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 14 октябрдаги «Қадимий Бухоро» туризм зонасини қуриш» лойиҳасини амалга оширишга доир ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида»ги 825-сонли қарори имзоланди.

Мазкур ҳужжат Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 19 майдаги «2017-2019 йилларда Бухоро шаҳри ва Бухоро вилоятининг туризм салоҳиятини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2980-сонли Қарорига асосан «Қадимий Бухоро» туризм зонасини қуриш» лойиҳасини амалга ошириш билан боғлиқ ташкилий масалалар ижросини таъминлаш

мақсадида қабул қилинди. Унга кўра, «Қадимий Бухоро» туризм зонасини барпо этиш учун Бухоро шаҳридаги Гиждувон кўчаси ҳамда «Кўҳна ва боқий Бухоро» маданий-маърифий мажмуаси оралиғида 10,0 гектар ер майдони ажратилди.

2017-2019 йиллар даврида «Қадимий Бухоро» туризм зонасини қуриш» лойиҳасини амалга оширилишини самарали ташкил этиш мақсади-

да Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки томонидан Бухоро шаҳрида «NBU Bukhara Invest» МЧЖ инвестиция компанияси ташкил этилди.

«Қадимий Бухоро» туризм зонаси архитектура-режалаштирилишини ташкил этиш лойиҳаси халқаро тажрибани ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилмоқда.

Жасур МИРЗАЕВ.

ОБУНА-2018

ОБУНА КАМПАНИЯСИ-2018 ДАВОМ ЭТМОҚДА.

Обуначилар диққатига!

- Обунани фақат «Банк ахборотномаси» газетаси билан шартнома тuzган дистрибьютор-ташкilotлар орқали расмийлaштиринг.
- Тахририят бугунги кунда куйиндагилар билан шартнома имзолаган:

ТАРҚАТУВЧИ ТАШКИЛОТЛАР:

- ▶ «Ўзбекистон почтаси»;
- ▶ «Матбуот тарқатувчи» агентликлари.

ХУСУСИЙ КОМПАНИЯЛАР:

- ▶ «Matbuot Service» МЧЖ;
- ▶ «Inform Pochta» МЧЖ;
- ▶ «Kaleon inform» МЧЖ;
- ▶ «Sayyor Pochta» МЧЖ;
- ▶ «Matbuotchi» МЧЖ;
- ▶ «Global Impax Solutions» МЧЖ.

• Кулай бўлиши учун сиз нашримизнинг расмий сайти – www.banknews.uz дан тўғридан-тўғри обуна шартномасининг имзоланган шаклини юклаб олишингиз ва тўлдириб, тахририятимиз манзилига юборишингиз мумкин.

**БОЗОРНИ
ТўЛАҚОНЛИ
ИДРОК ЭТИШ
ИМКОНИЯТИ**

Обуна индекси – 102.

Обуна бўйича мурожаат учун:

Тел.: (998 71) 232-45-32, 233-45-16.

Факс: (998 71) 232-43-98.

E-mail: info@banknews.uz

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma Hamkor» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

А.Н. НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

З.М. ЭРНАЗАРОВА

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

ДИРЕКТОР

Р.Л. ВАЛИЕВ

Газета тахририятнинг техник
ускуналарига саҳифаланди.

АХБОРОТ КўМАГИ

Ўза, «Туркистон-пресс» НАО

ТАХРИРИЯТ МАЗИЛИ:

100060, Тошкент ш.,

Шахрисабз кўчаси, 23-уй.

e-mail: info@banknews.uz,

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун

232-45-32 телефони

орқали мурожаат қилинг.

Факс: 232-43-98.

Нашр индекси – 102.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни қўчириб босишга ижозат берилмайди. Қўлғазмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтада бир марта пайшанба кунини чиқади.

Буюртма № г 1189.

Адади 4752 нуска.

Нархи шартнома асосида.

Газета А3 ҳажмида, 4 шартли босма табоқда чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 8.11.2017 й., 9.00.